

Kommerskollegium
2008:4

Problem för fri rörlighet på den inre marknaden



Kommerskollegium
National Board of Trade

Kommerskollegium

Kommerskollegium är Sveriges myndighet för utrikeshandel och handelspolitik.

Vi arbetar för en öppen handel med klara spelregler, både inom och utanför EU.

Vår huvuduppgift är att förse regeringen med beslutsunderlag i handelspolitiska frågor.

Vi fungerar också som kontaktpunkt och samordningscentral, SOLVIT-center, för företag som stöter på handelshinder i sina utlandsaffärer.

Även privatpersoner kan göra en anmälan till Kommerskollegium om de kommer i kläm mellan olika regelsystem inom EU.

www.kommers.se



För kännedom:
Enligt sändlista

Problem för fri rörlighet på den inre marknaden

- Mellan 1995 och 2006 har 7779 nya nationella tekniska föreskrifter anmälts enligt direktiv 98/34/EG. Detta motsvarar 650 förslag per år och det finns inget som tyder på att antalet anmälningar kommer att minska.
- Drygt en fjärdedel av alla anmälningar föranleder detaljerade utlåtanden som anmärker på att förslagen inte stämmer överens med EG-regelverket för den inre marknaden. Det finns inget som tyder på att andelen detaljerade utlåtanden minskar.
- Produktsektorer som synes vara mer problematiska än andra är livsmedels- och jordbruksprodukter, byggnad och anläggning, transport, telekommunikationer, mekanik samt miljö, förpackning.
- Länder som anmäler många tekniska föreskrifter och som erhåller många klagomål är Tyskland, Nederländerna, Frankrike, Italien samt Norge

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	BAKGRUND	6
1.1	UPPDRAGET	6
1.2	UTREDNINGSMETODIK.....	6
1.3	DISPOSITION	6
2	RESULTAT	7
3	BESKRIVNING OCH TOLKNING AV FAKTAUNDERLAGET ..	8
3.1	BESKRIVNING AV DIREKTIV 98/34/EG.....	8
3.2	TOLKNING AV STATISTIKEN ÖVER ANMÄLNINGAR ENLIGT DIREKTIV 98/34/EG	9
3.2.1	<i>Antalet anmälningar</i>	9
3.2.2	<i>Detaljerade utlåtanden</i>	11
4	HINDER UPPDELAT PÅ TYP AV PROBLEM	12
4.1	INLEDNING	12
4.2	ÖMSESIDIGT ERKÄNNANDE	12
4.2.1	<i>Ömsesidigt erkännande av produkter och tjänster</i>	12
4.2.1.1	<i>Allmänt</i>	12
4.2.1.2	<i>Sektorer</i>	13
4.2.1.3	<i>Länder</i>	13
4.2.2	<i>Ömsesidigt erkännande av certifieringar och provningar</i>	14
4.2.2.1	<i>Allmänt</i>	14
4.3	BRISTANDE ÖVERENSSTÄMMELSE MED SEKUNDÄRRÄTT	15
4.3.1	<i>Allmänt</i>	15
4.3.2	<i>Sektorer</i>	15
4.3.3	<i>Länder</i>	15
4.4	AVSNITTSSAMMANFATTNING	16
5	HINDER UPPDELAT PÅ SEKTORER	17
5.1	PRODUKTER.....	17
5.1.1	<i>Livsmedels- och jordbruksprodukter</i>	17
5.1.2	<i>Transport</i>	17
5.1.3	<i>Byggnad och anläggning</i>	18
5.1.4	<i>Telekommunikation</i>	18
5.1.5	<i>Mekanik</i>	19
5.1.6	<i>Energi, mineraler och trä</i>	20
5.1.7	<i>Miljö och förpackning</i>	20
5.1.8	<i>Informationssamhällets tjänster</i>	20
5.1.9	<i>Kemiska produkter</i>	21
5.1.10	<i>Läkemedelsprodukter</i>	21
5.1.11	<i>Hem- och fritidsprodukter</i>	22
5.1.12	<i>Hälsa, medicinteknisk utrustning</i>	22
5.2	AVSNITTSSAMMANFATTNING	22
6	HINDER UPPDELADE PÅ 98/34-LÄNDERNA	24
6.1	TYSKLAND	24
6.1.1	<i>Allmänt</i>	24
6.1.2	<i>Sektorer</i>	24
6.1.3	<i>Typ av problem</i>	24

6.2	STORBRITANNIEN	24
6.2.1	<i>Allmänt</i>	24
6.2.2	<i>Sektorer</i>	25
6.2.3	<i>Typ av problem</i>	25
6.3	NEDERLÄNDERNA	25
6.3.1	<i>Allmänt</i>	25
6.3.2	<i>Sektorer</i>	25
6.3.3	<i>Typ av problem</i>	25
6.4	FRANKRIKE	25
6.4.1	<i>Allmänt</i>	25
6.4.2	<i>Sektorer</i>	25
6.4.3	<i>Typ av problem</i>	26
6.5	ÖSTERRIKE	26
6.5.1	<i>Allmänt</i>	26
6.5.2	<i>Sektorer</i>	26
6.5.3	<i>Typ av problem</i>	26
6.6	SVERIGE	26
6.6.1	<i>Allmänt</i>	26
6.6.2	<i>Sektorer</i>	27
6.6.3	<i>Typ av problem</i>	27
6.7	SPANIEN	27
6.7.1	<i>Allmänt</i>	27
6.7.2	<i>Sektorer</i>	27
6.7.3	<i>Typ av problem</i>	27
6.8	DANMARK	28
6.8.1	<i>Allmänt</i>	28
6.8.2	<i>Sektorer</i>	28
6.8.3	<i>Typ av problem</i>	28
6.9	ITALIEN	28
6.9.1	<i>Allmänt</i>	28
6.9.2	<i>Sektorer</i>	28
6.9.3	<i>Typ av problem</i>	28
6.10	NORGE.....	29
6.10.1	<i>Allmänt</i>	29
6.10.2	<i>Sektorer</i>	29
6.10.3	<i>Typ av problem</i>	29
6.11	BELGIEN	29
6.11.1	<i>Allmänt</i>	29
6.11.2	<i>Sektorer</i>	29
6.11.3	<i>Typ av problem</i>	29
6.12	POLEN	30
6.12.1	<i>Allmänt</i>	30
6.12.2	<i>Sektorer</i>	30
6.12.3	<i>Typ av problem</i>	30
6.13	SLOVAKIEN	30
6.13.1	<i>Allmänt</i>	30
6.13.2	<i>Sektorer</i>	30
6.13.3	<i>Typ av problem</i>	30
6.14	GREKLAND	30
6.14.1	<i>Allmänt</i>	30
6.14.2	<i>Sektorer</i>	30
6.14.3	<i>Typ av problem</i>	31

6.15	FINLAND.....	31
6.15.1	<i>Allmänt</i>	31
6.15.2	<i>Sektorer</i>	31
6.15.3	<i>Typ av problem</i>	31
6.16	TJECKIEN.....	31
6.16.1	<i>Allmänt</i>	31
6.16.2	<i>Sektorer</i>	31
6.16.3	<i>Typ av problem</i>	31
6.17	UNGERN	32
6.17.1	<i>Allmänt</i>	32
6.17.2	<i>Sektorer</i>	32
6.17.3	<i>Typ av problem</i>	32
6.18	SLOVENIEN.....	32
6.18.1	<i>Allmänt</i>	32
6.18.2	<i>Sektorer</i>	32
6.18.3	<i>Typ av problem</i>	32
6.19	LETTLAND.....	32
6.19.1	<i>Allmänt</i>	32
6.19.2	<i>Sektorer</i>	32
6.19.3	<i>Typ av problem</i>	32
6.20	SCHWEIZ.....	33
6.20.1	<i>Allmänt</i>	33
6.20.2	<i>Sektorer</i>	33
6.20.3	<i>Typ av problem</i>	33
6.21	ISLAND	33
6.21.1	<i>Allmänt</i>	33
6.21.2	<i>Sektorer</i>	33
6.21.3	<i>Typ av problem</i>	33
6.22	PORTUGAL.....	33
6.22.1	<i>Allmänt</i>	33
6.22.2	<i>Sektorer</i>	33
6.22.3	<i>Typ av problem</i>	34
6.23	IRLAND, LIECHTENSTEIN, LUXEMBURG, ESTLAND, LITAUEN, MALTA SAMT CYPERN	34
6.24	AVSNITTSSAMMANFATTNING	34
7	ANMÄLNINGAR ENLIGT DIREKTIV 98/34/EG, 1995-2006.....	35
7.1	ANTAL ANMÄLNINGAR PER MEDLEMSSTAT OCH ÅR.....	35
7.2	ANTALET ANMÄLNINGAR PER SEKTOR OCH ÅR.....	36
7.3	ANTALET ANMÄLNINGAR PER SEKTOR OCH LAND	37
7.4	TYSKLAND	38
7.5	STORBRITANNIEN	39
7.6	NEDERLÄNDERNA	40
7.7	FRANKRIKE	41
7.8	ÖSTERRIKE	42
7.9	SVERIGE	43
7.10	SPANIEN	44
7.11	DANMARK	45
7.12	ITALIEN	46
7.13	NORGE.....	47
7.14	BELGIEN	48
7.15	POLEN	49

7.16	SLOVAKIEN	50
7.17	GREKLAND	51
7.18	FINLAND.....	52
7.19	TJECKIEN.....	53
7.20	UNGERN	54
7.21	SLOVENIEN.....	55
7.22	LETTLAND	56
7.23	SCHWEIZ.....	57
7.24	ISLAND	58
7.25	PORTUGAL.....	59
7.26	IRLAND.....	60
7.27	LIECHTENSTEIN	61
7.28	LUXEMBURG	62
7.29	ESTLAND	63
7.30	LITAUEN.....	64
7.31	MALTA	65
7.32	CYPERN	66
8	DETALJERADE UTLÅTANDEN ENLIGT DIREKTIV 98/34/EG - 1998-2006.....	67
8.1	KOMMISSIONENS OCH MEDLEMSSTATERNAS DETALJERADE UTLÅTANDEN OCH OBSERVATIONER, PER LAND OCH SEKTOR	67
8.2	KOMMISSIONENS OCH MEDLEMSSTATERNAS DETALJERADE UTLÅT- ANDEN OCH OBSERVATIONER UPPDELADE EFTER PROBLEMTYP.....	68
8.2.1	<i>Ömsesidigt erkännande – produkter</i>	68
8.2.2	<i>Bristande överensstämmelse med sekundärrätt</i>	69
8.2.3	<i>Ömsesidigt erkännande - certifiering/provningar.....</i>	70
8.3	KOMMISSIONENS DETALJERADE UTLÅTANDEN OCH OBSERVATIONER, UPPDELADE EFTER PROBLEMTYP	71
8.3.1	<i>Ömsesidigt erkännande – produkter</i>	71
8.3.2	<i>Bristande överensstämmelse med sekundärrätt</i>	72
8.3.3	<i>Ömsesidigt erkännande - certifiering/provningar.....</i>	73
8.4	MEDLEMSSTATERNAS DETALJERADE UTLÅTANDEN, UPPDELADE EFTER PROBLEMTYP.....	74
8.4.1	<i>Ömsesidigt erkännande – produkter</i>	74
8.4.2	<i>Bristande överensstämmelse med sekundärrätt</i>	75
8.4.3	<i>Ömsesidigt erkännande - certifiering/provningar.....</i>	76
9	BILAGOR.....	77
9.1	BILAGA 1, DEFINITION AV SEKTORER.....	77
9.2	BILAGA 2, FÖRKORTNINGAR OCH BEGREPP	78
9.3	BILAGA 3, SÄNDLISTA	79

1 Bakgrund

1.1 Uppdraget

2002 gav Utrikesdepartementet Kommerskollegium i uppdrag att utreda vilka inre marknadsområden inom EES som uppvisar problem för den fria rörligheten för varor, tjänster, kapital och personer. Enligt uppdraget skulle kollegiet sammanställa information från för kollegiet tillgängliga källor och redovisa problemen fördelade på typ, sektor och land.

I uppdraget ingick även att höra berörda intressenter inom näringslivs- och myndighetssfären för att fastställa om redovisningen gav en korrekt bild av vad som är problematiskt eller om det finns avvikelser mellan vad vi kommit fram till och vad företag och myndigheter uppfattade som problematiskt.

Den av UD beställda utredningen levererades i september 2002¹. Kollegiet beslutade 2007 att vi på eget initiativ skulle göra en uppföljning av 2002-utredningen för att få en uppfattning om det skett några förändringar under de senaste fem åren.

1.2 Utredningsmetodik

I den 2002-utredningen använde vi oss av material från en rad olika källor. Detta innefattade bland annat utredningar, rapporter och kommissionsdokument samt analyser av de informationsprocedurer (direktiv 98/34/EG och beslut 3052/95/EG) och den handelshinderdatabas som vi ansvarar för.

Eftersom mycket av det material vi använde 2002 inte uppdaterats har vi valt att begränsa uppföljningen. Den främsta källan till information 2002 utgjordes av anmälningar enligt direktiv 98/34/EG och det är även denna källa som lämpar sig för jämförelser över tiden. Denna uppföljning baseras därför endast på den uppdatering av statistik från 98/34-proceduren som kollegiet nu genomfört. Härav följer att uppföljningen endast berör varusektorn och informationssamhällets tjänster och inte de övriga friheterna. Vi har denna gång avstått ifrån att samla in synpunkter från myndigheter och branscher.

Precis som förra gången har vi utifrån en analys av materialet från anmälningsproceduren i tabellform sammanställt problem uppdelade på typ, produktsektor och respektive land. Varuområdet är uppdelat i 12 produktsektorer som definieras i bilaga 1.

1.3 Disposition

I likhet med dispositionen av 2002-utredningen redogör vi för resultaten under tre huvudavsnitt. Det första avsnittet utgår från två huvudsakliga problemtyper: ömsesidigt erkännande och bristande överensstämmelse med sekundärrätten. Problemtypen ömsesidigt erkännande är i sin tur uppdelad i ömsesidigt erkännande av varor och tjänster samt ömsesidigt erkännande av certifieringar och provningar. Beskrivningen i avsnitt två utgår från ett sektorsperspektiv och i avsnitt tre är beskrivningen fördelad på de 29 länder som aktivt deltar i 98/34-proceduren.

¹ Dnr 100-111-2002

I de olika avsnitten redogörs för antal anmälningar respektive antal och andel detaljerade utlåtanden enligt 98/34-proceduren. Dessa siffror och procentandelar är om annat ej anges hämtade från relevant tabell i avsnitt 7 och 8. I slutet av varje huvudavsnitt återfinns en sammanfattning.

Av denna disposition följer även att delvis samma uppgifter upprepas i samtliga huvudavsnitt. Detta är dock nödvändigt om avsnitten, var för sig, skall ge en komplett bild av resultaten.

2 Resultat

98/34-länderna² fortsätter att anta en stor mängd nationella tekniska föreskrifter. De senaste tolv åren har länderna anmält i genomsnitt cirka 650 förslag per år. Det kan påpekas att antalet länder som ingår i proceduren har ökat sedan sammanställningen 2002. Då ingick totalt 18 länder i proceduren. Sedan 2004 har denna siffra ökat till 29 länder. Tittar man på statistiken och jämför de gamla och de nya länderna är det troligt att flera av de nya länderna kommer att öka antalet anmälningar framöver. De två senaste åren har också antalet anmälningar legat över genomsnittet. Denna tendens kommer troligen att förstärkas de kommande åren.

Trenden är dock inte entydig. Vissa länders andel av anmälningarna har minskat betydligt under de senaste åren. Detta gäller särskilt för Nederländerna. För andra länder har aktiviteten ökat under senare år. Bland dessa märks bland annat Sverige, Spanien och Norge.

Den bild av problemen på den inre marknaden som utredningen uppvisar kan sammanfattas enligt följande.

Problemtyper. Kunskapen om de regelverk som skapats för att garantera fri rörlighet är bristfällig. Detta gäller både sekundärrätten och primärrätten såsom den tolkats av EG-domstolen. Andelen anmälningar som föranleder detaljerade utlåtanden har inte förändrats sedan 2002. 27 % av anmälningarna föranleder detaljerade utlåtanden, 2002 var siffran 26 %. Trots att fem år passerat har lagstiftarna runt om i Europa således inte blivit bättre på att ta hänsyn till skyldigheterna som följer av EG-rätten när de utarbetar nya förslag. Trenden är dock inte entydig. Vissa länder har blivit betydligt bättre medan andra har fått en fördubblad andel klagomål.

Bristande tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande på det icke-harmoniserade området medför betydande problem för den fria rörligheten. Vi har inte kunnat se att dessa problem tenderar att avta. Tvärtom har vi kunnat konstatera att 98/34-länderna varje år föreslår en mängd nya regler som inte tar hänsyn till denna princip. När det gäller sekundärrätten (harmoniserade området) har en viss förbättring skett under senare år då medlemsstaterna har blivit betydligt bättre på att införliva inre marknadsrätten. Problem kvarstår dock avseende tolkningen av och bristande hänsynstagande till sekundärrätten vid utformande av nya nationella tekniska föreskrifter. Andelen anmälningar som leder till denna typ av anmärkning har till och med ökat med 25 % sedan 2002.

² De 25 länder som var medlemmar i EU 2006, EES-länderna Norge, Island och Liechtenstein samt Schweiz.

Produktsektorer som synes vara mer problematiska än andra är livsmedels- och jordbruksprodukter, byggnad och anläggning, transport, telekommunikationer, mekanik samt miljö, förpackning.

Länder som anmäler många tekniska föreskrifter och som erhåller många klagomål är Tyskland, Nederländerna, Frankrike, Italien samt Norge.

3 Beskrivning och tolkning av faktaunderlaget

3.1 Beskrivning av direktiv 98/34/EG

Direktiv 98/34/EG, *om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster*, är ett grundläggande verktyg för förverkligandet av den inre marknaden.

Syftet med direktivet är att förhindra att nya handelshinder uppstår på det icke-harmoniserade området. Enligt direktivet skall länderna som ingår i proceduren anmäla förslag till nya tekniska föreskrifter till kommissionen. Förenklat kan man säga att definitionen av tekniska föreskrifter innefattar alla rättsligt tvingande regleringar som fastställer produkttegenskaper såsom märkning, provningsförfaranden, prestanda, dimensioner, o.s.v. I och med en ändring av direktivet som antogs 1998 omfattas numera inte bara nationella regleringar på varuområdet, utan även sådana som speciellt reglerar informationssamhällets tjänster. Tjänster i allmänhet omfattas dock inte. Tekniska föreskrifter som endast införlivar en bindande sekundärrättsakt skall inte anmälas.

När en anmälan görs påbörjas en frysningsperiod om tre månader, under vilken den föreskrivande myndigheten inte får anta förslaget. Under denna tid översätts förslaget för att sedan skickas ut till de andra EES-länderna på remiss. Om kommissionen eller någon medlemsstat anser att förslaget i fråga skapar ett handelshinder, som strider mot reglerna för den inre marknaden, kan de avge ett detaljerat utlåtande där de anger skälen till varför förslaget strider mot EG-rätten och på vilket sätt förslaget bör anpassas innan det antas.³ När ett eller flera sådana utlåtanden avges förlängs frysningsperioden med ytterligare tre månader och den anmälande medlemsstaten är skyldig att besvara erhållna utlåtanden och ange på vilket sätt man tagit hänsyn till dessa vid det slutliga utarbetandet av förslaget. Ett detaljerat utlåtande leder ofta till ett av följande resultat: den anmälande medlemsstaten anpassar sitt förslag, alternativt drar tillbaka förslaget, eller hävdar att förslaget inte står i strid med EG-rätten och antar det i ursprungsversionen.

Medlemsstaterna och kommissionen kan även avge en mildare form av kritik. Dessa reaktioner kallas för kommentarer och leder inte till att frysningsperioden förlängs och den anmälande medlemsstaten är inte heller skyldig att besvara en kommentar. I det följande behandlas endast detaljerade utlåtanden.

³ Det kan t.ex. röra sig om att man anser att en klausul om ömsesidigt erkännande skall införas.

Genom speciella avtal ingår även Norge, Island, Liechtenstein⁴ och Schweiz i en anpassad form av informationsproceduren. De för denna utredning väsentliga skillnaderna är att det endast är kommissionen som kan lämna synpunkter på förslag från dessa länder och att det endast finns en form av reaktion, denna benämns observation. På en anmälan från en medlemsstat kan det i praktiken lämnas 25 detaljerade utlåtanden⁵, men på en anmälan från t.ex. Norge lämnas det endast en observation även om samtliga EU-medlemsstater anser att förslaget skapar ett handelshinder. Denna effekt motverkas till viss del av det faktum att det endast finns en typ av reaktion. En observation som kommissionen avger med anledning av en schweizisk anmälan behöver därför inte innehålla lika allvarliga invändningar mot förslaget som ett detaljerat utlåtande till en EU-medlemsstat gör. I det följande likställs dock observationer med detaljerade utlåtanden.

Vi har i tabellform sammanställt samtliga anmälningar som gjorts 1995-2006 och fördelat dessa efter land, sektor och år. Vi har dessutom granskat alla detaljerade utlåtanden och observationer från kommissionen och medlemsstaterna från 1998 - 2006 och fördelat dessa efter land, sektor och problemtyp.

3.2 Tolkning av statistiken över anmälningar enligt direktiv 98/34/EG

I den följande framställningen nämns ofta antalet anmälningar, detaljerade utlåtanden samt andelen detaljerade utlåtanden i förhållande till antalet anmälningar enligt direktiv 98/34/EG. Då det för det mesta rör sig om rena uppräkningsrättigheter utan att slutsatser dras i varje enskilt stycke, fungerar avsnitten 2.4.1 och 2.4.2. nedan som en redogörelse för hur vi tolkat materialet. Tanken är således att dessa avsnitt skall läsas tillsammans med och komplettera den fortsatta framställningen.

3.2.1 Antalet anmälningar

Eftersom anmälningsplikt enligt direktiv 98/34/EG endast föreligger om ett land avser att anta tekniska föreskrifter på det icke-harmoniserade området är antalet anmälningar givetvis en indikator på hur aktivt respektive land är när det gäller att tillföra nya eller införa ändringar i icke-harmoniserade föreskrifter. Även om dessa nya tekniska föreskrifter inte strider mot EG-rätten, eftersom de är nödvändiga för att skydda t.ex. människors liv och hälsa och dessutom inkluderar adekvata klausuler om ömsesidigt erkännande, kan de om inte annat verka avskräckande för marknadens aktörer som måste känna till och sätta sig in i de tekniska föreskrifterna som berör deras varor innan de saluför till ifrågavarande land.

⁴ Liechtenstein hade dock inte gjort en enda anmälan 2002. Av den uppdaterade statistiken följer dock att Liechtenstein numera är aktiv i proceduren.

⁵ Denna siffra gällde fram till 2006 då EU hade 25 medlemmar.

En anmälan skall därför inte likställas med att ett nytt tekniskt handelshinder som strider mot EG-rätten skapas. Däremot tvingar en ny teknisk föreskrift marknadsaktörer att kontrollera att deras produkt uppfyller kraven. Då ett land utnyttjar möjligheten enligt artikel 30 i EG-fördraget och inför krav för att skydda människors hälsa skall det även införa en klausul om ömsesidigt erkännande. I ett sådant fall kan företagen tvingas ta ställning till om de tekniska krav som ställs på den aktuella produkten i ursprungslandet kan sägas vara likvärdiga och garantera att samma skyddsnivå uppnås som är syftet med de nya kraven i mottagarlandet. Om så inte är fallet måste produkten anpassas för att få marknadsföras

Många anmälningar leder dock inte till några särskilda problem för marknadens aktörer. Detta är t.ex. fallet med de föreskrifter som innehåller en klausul om ömsesidigt erkännande enligt artikel 28 i fördraget, dvs. det enda krav som ställs på importerade produkter är att de skall vara lagligen tillverkade eller saluförda i ett annat EES-land.

Då de förslag som anmäls ofta har till syfte att skydda just människor, djur, miljön, osv. anser vi dock att det finns goda skäl för att hävda att ju fler nationella tekniska föreskrifter som ett land utfärdar desto besvärligare blir marknadstillträdet. Motsvarande resonemang kan givetvis även användas vid diskussionen om vilka sektorer som är mer problematiska än andra.

Man kan även fråga sig om det verkligen kan stämma att vissa länder är så mycket mer aktiva i sitt föreskriftsutfärdande än andra. I nedanstående framställning framgår att vissa länder anmäler mer än 100 tekniska föreskrifter per år medan andra anmäler färre än tio. Med tanke på den andel av den totala regelmassan på produktområdet som ännu inte är föremål för harmoniseringsåtgärder borde det finnas ett likartat behov av nationella regleringar i samtliga EES-länder.

En förklaring till de stora skillnaderna vad gäller anmälningar i 98/34-proceduren är att vissa länder avstår från att reglera vissa områden eller att de i mycket större omfattning avstår från att införa ändringar i sin existerande regelmassa. En annan förklaring är givetvis att vissa länder inte fullgör sina skyldigheter enligt direktivet och avstår från att anmäla en del av sina nya förslag till tekniska föreskrifter. Vad gäller den senare förklaringen är denna, enligt kommissionen, endast giltig i begränsad omfattning eftersom kommissionen vid sin regelbundna kontroll av vilka åtgärder som vidtagits i de olika länderna stöter på förhållandevis få fall av utebliven notifiering.

I de fall kommissionen upptäcker ett brott mot direktivet, antingen då en medlemsstat underlåtit att anmäla en anmälningspliktig föreskrift eller då en medlemsstat inte respekterar tidsfristerna (frysningsperioderna), inleder kommissionen en dialog med medlemsstaten eller ett formellt överträdelseförfarande i enlighet med artikel 226 i EG-fördraget. Antalet överträdelseförfaranden initierade på grund av 98/34-proceduren ger sålunda en fingervisning om eventuella brister i tillämpningen av proceduren. Under perioden 1999-2001 inledde kommissionen i snitt 15 ärenden per år.⁶ Antalet överträdelseförfaranden har dock minskat betydligt under senare år. Mellan 2002 och 2005 initierade kommissionen endast mellan två och fyra överträdelseärenden per år rörande utebliven anmälan.⁷

⁶ Statistics relating to technical regulations notified in 1999 under the directive 98/34/EC procedure. Hämtad från http://europa.eu.int/comm/enterprise/tris/statistics99/index_EN.doc,

En viktig förklaring till att medlemsstaterna eftersträvar att tillämpa 98/34-proceduren är att EG-domstolen har angett att en teknisk föreskrift som inte är anmäld enligt proceduren saknar rättslig verkan och att nationella domstolar därför skall avstå från att tillämpa den gentemot enskild.⁸

Vi anser därför att statistiken över anmälningarna ger en förhållandevis rättvis bild av inom vilka länder och inom vilka sektorer som den största föreskriftsaktiviteten sker på nationell nivå.

3.2.2 Detaljerade utlåtanden

I det följande redogörs för såväl antalet som andelen detaljerade utlåtanden enligt 98/34-proceduren. Rent generellt kan man säga att antalet utlåtanden per land, respektive sektor, är den viktigaste indikatorn på att ett land eller en sektor är problematisk ur handelshindersynpunkt. Från ett inre marknads perspektiv är det illa nog med nationella särregler, men om dessa dessutom inte tar hänsyn till principen om ömsesidigt erkännande eller står i strid med sekundärrätten är det givetvis än värre för den inre marknadens funktion.

Antalet detaljerade utlåtanden som ett land erhåller på grund av en anmälan är därför en bra indikator på vilka länder som, när de utarbetar tekniska föreskrifter, i störst omfattning brister i hänsynstagande till EG-reglerna för den inre marknaden. På sektorsnivå får man i en viss uppfattning om inom vilka sektorer länderna är minst benägna att ge upp sin nationella kompetens till förmån för principen om ömsesidigt erkännande, alternativt inom vilka sektorer länderna har svårast för att acceptera den gemenskapsreglering som finns på området.

Andelen detaljerade utlåtanden i förhållande till antalet anmälningar är i och för sig intressant, men behöver inte säga så mycket om vilket område som är mest problematiskt. Vid en jämförelse mellan en sektor med tio anmälningar och fem detaljerade utlåtanden och en sektor med 100 anmälningar och 20 detaljerade utlåtanden måste den senare sektorn sägas vara mer problematisk trots att andelen detaljerade utlåtanden är betydligt lägre. Andelen detaljerade utlåtanden är sålunda mest ett mått på hur jämförelsevis vanligt det är att de föreskrivande myndigheterna i 98/34-länderna tar hänsyn till regelverket för den inre marknaden när de väl bestämt sig för att utfärda nationella särregler.

Statistics relating to technical regulations notified in 2000 under the directive 98/34/EC procedure och COM(2002)324, 19th Annual Report on monitoring the application of Community law, version 1, s. 25.

⁷ Rapport från kommissionen till rådet, europaparlamentet samt europeiska ekonomiska och sociala kommittén, Tillämpningen av direktiv 98/34/EG under perioden 2002-2005, KOM(2007) 125 slutlig

⁸ Se CIA Security mål, C-194/94.

4 Hinder uppdelat på typ av problem

4.1 Inledning

Hinder mot den fria rörligheten på den inre marknaden kan lämpligen klassificeras i två olika typer av problem med hänsyn till om de uppstår på det icke-harmoniserade eller det harmoniserade området. På det icke-harmoniserade området skall principen om ömsesidigt erkännande säkerställa fri rörlighet, i de fall problem uppstår på detta område benämns dessa i den följande framställningen såsom **felaktig tillämpning av ömsesidigt erkännande av varor eller tjänster**.

Vi har även valt att särskilt redovisa problem som uppstår på grund av att EES-länder kräver att produkter skall provas eller certifieras, trots att produkten redan genomgått dessa procedurer i hemlandet, eller när ett EES-land enbart godkänner provningar utförda av nationella laboratorier. Dylika problem kan falla in både under felaktig tillämpning av ömsesidigt erkännande gällande produkten i sig men också gälla kompetensen hos den tjänsteleverantör som utför provet. Utredningen benämner dylika problem som **provning/certifiering utan ömsesidigt erkännande**.

Problem som härrör från felaktigt införlivande, tillämpning eller tolkning av sekundärrätten klassificeras som **bristande överensstämmelse med sekundärrätten**.

4.2 Ömsesidigt erkännande

4.2.1 Ömsesidigt erkännande av produkter och tjänster

4.2.1.1 Allmänt

Principen om ömsesidigt erkännande är viktig för den inre marknads funktion. Den möjliggör fri rörlighet för produkter utan att lagstiftningen i EES-länderna behöver harmoniseras. Med stöd av denna princip kan en produkt som lagligen tillverkats eller saluförts i ett EES-land, även erbjudas i övriga EES-länder utan att anpassas till mottagarlandets regler. Detta följer av artikel 28 i EG-fördraget och en rad domar från EG-domstolen. Mottagarlandet kan endast frångå denna princip under speciella omständigheter som fastställs i artikel 30 och i EG-domstolens praxis. Bland annat måste den mottagande medlemsstaten visa att det är nödvändigt att stoppa produkten för att skydda viktiga krav av allmänt intresse, t.ex. hälsa, konsumentskydd eller miljö. Endast i de fall produkten inte uppnår en skyddsnivå som är likvärdig med den skyddsnivå som uppställs av det mottagande EES-landets regler kan man frångå principen om ömsesidigt erkännande. Sålunda kan ett mottagande EES-land därför aldrig införa ett krav på att vissa nationella tekniska specifikationer skall uppfyllas, utan endast att en viss skyddsnivå respektive kompetensnivå skall uppnås.

Av sammanställningen över de detaljerade utlåtanden som kommissionen och medlemsstaterna avgett sedan 1998, framgår att man vid över 750 tillfällen påtalat att de anmälda förslagen brister i ömsesidigt erkännande av produkter. Detta utgör cirka 49 % av det totala antalet avgivna detaljerade utlåtanden under perioden. 2002 var andelen 47 % och någon förändring har sålunda inte skett. Klagomål på bristande tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande är fortfarande den vanligast förekommande anmärkningen i 98/34-proceduren.

4.2.1.2 Sektorer

Sett till det totala antalet detaljerade utlåtanden rörande bristande tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande kan man konstatera att sektorn *livsmedels- och jordbruksprodukter* fortsatt är i en klass för sig. 2002 avgavs en fjärdedel av de detaljerade utlåtanden som anmärkte på bristande ömsesidigt erkännande av produkter på anmälningar inom denna sektor. Ser man på de detaljerade utlåtandena mellan 2002 och 2006 har andelen ökat till en tredjedel.

Näst efter sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter har flest detaljerade utlåtanden avgetts inom sektorerna *miljö och förpackning, byggnad och anläggning, mekanik samt transport*. Det är samma sektorer som 2002 med undantag för kemiska produkter där antalet detaljerade utlåtanden rörande ömsesidigt erkännande minskat betydligt.

Ser man istället till förhållandet mellan antalet anmälningar och antalet detaljerade utlåtanden inom en viss sektor har det skett större förändringar. Inom sektorerna hem- och fritidsprodukter och kemiska produkter ådrog sig 2002 cirka var tredje anmälan detaljerade utlåtanden rörande ömsesidigt erkännande. 2006 har dessa andelar minskat till 15 respektive 10 %. Högst andelar återfinns man i stället inom sektorerna miljö och förpackning samt livsmedels- och jordbruksprodukter där runt var fjärde anmälan leder till ett detaljerat utlåtande. Den största procentuella förändringen som skett i andelen anmälningar som leder till detaljerade utlåtanden återfinns i sektorn läkemedelsprodukter där andelen ökat med nästan 300 %. Detta skall jämföras med den näst största ökningen på 64 % som skett i sektorn livsmedel- och jordbruksprodukter. På den motsatta sidan kan betydande minskningar i andelarna konstateras i sektorerna informationssamhällets tjänster samt kemiska produkter.

4.2.1.3 Länder

Klart flest detaljerade utlåtanden som rör denna problemtyp har lämnats med anledning av anmälningar från *Italien* som mellan 2002 och 2006 mottagit 54 utlåtanden som påtalat brister rörande ömsesidigt erkännande. Därefter följer *Tyskland* med 40 utlåtanden. Cirka 30 utlåtanden har avgetts till följande länder: *Frankrike, Nederländerna, Belgien, Norge och Danmark*.

En jämförelse av den genomsnittliga andelen av antalet anmälningar i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden, som anmärker på bristande ömsesidigt erkännande av produkter visar att denna är oförändrad, 13 respektive 14 %. Ser man till de enskilda länderna kan man konstatera att stora förändringar skett. 2002 var det Italien som hade den högsta andelen detaljerade utlåtanden med 24 %. Mellan 2002 och 2006 har den italienska andelen ökat till 38 % och Island erhåller detaljerade utlåtanden rörande ömsesidigt erkännande av produkter på nära hälften av sina anmälningar. Andelarna har även ökat betydligt för Tyskland och Danmark.

Lägst andel detaljerade utlåtanden inom denna problemtyp erhåller Storbritannien, Portugal, Irland, Sverige och Österrike som har andelar mellan 5-8 %. Av statistiken över detaljerade utlåtanden verkar det således som föreskrivande myndigheter i dessa länder i högre omfattning tar hänsyn till principen om ömsesidigt erkännande vid utarbetandet av nya tekniska föreskrifter.

4.2.2 Ömsesidigt erkännande av certifieringar och provningar

4.2.2.1 Allmänt

Förutom att ställa rent tekniska krav på produkterna, t.ex. beträffande dimensioner, märkning, säkerhet osv., ställer länderna även krav på hur överensstämmelsen med dessa tekniska krav skall visas. Sålunda är det vanligt att de nationella föreskrifterna uppställer krav på att produkterna skall vara provade enligt vissa förfaranden och av vissa specificerade provningsinstitut/laboratorier eller att de tjänsteställhandahållare som utför provningarna skall vara certifierade eller licensierade.

Principen om ömsesidigt erkännande täcker in även detta område. Om en produkt genomgått ett likvärdigt provningsförfarande i det avsändande landet skall den inte behöva provas ännu en gång i mottagarlandet. Detta är även en fråga om fri rörlighet för tjänster. Ett nationellt krav på att endast vissa nationella provorgan har rätt att utföra en viss sorts provningar innebär att provorgan i andra länder är förhindrade att erbjuda sina tjänster till företag i det landet.

Detaljerade utlåtanden som anmärker på bristande ömsesidigt erkännande av certifieringar/provningar var redan 2002 betydligt mer sällan förekommande än utlåtanden inom de övriga två problemtyperna. 2006 har detta blivit allt tydligare då andelen anmälningar som erhåller klagomål av denna typ har minskat med 72 %. Mellan 2002 och 2006 avgavs endast 32 detaljerade utlåtanden av denna typ. 10 av utlåtandena avgavs på tyska anmälningar inom sektorn byggnad och anläggning som alla hade en liknande uppbyggnad. Av tabellerna framgår att det är denna sektor och detta land som inte följer den generella trenden. Kollegiet anser därför att det inte är möjligt att dra några slutsatser av förändringar förutom att en betydande minskning skett för denna problemkategori.

4.3 Bristande överensstämmelse med sekundärrätt

4.3.1 Allmänt

Syftet med att anta direktiv och förordningar är att ersätta medlemsstaternas nationella rättsakter med en gemensam för att på så sätt underlätta för aktörerna som är verksamma på den inre marknaden. Detta syfte uppnås dock inte om medlemsstaterna inte ersätter sina nationella regler med de harmoniserade genom att införliva direktiven, eller om medlemsstaterna införlivar direktiven på ett felaktigt sätt. Syftet uppnås inte heller i de fall medlemsstaterna tolkar och tillämpar de införlivade gemenskapsrättsakterna på olika sätt. Sådana brister i förhållande till sekundärrätten kan leda till att kommissionen inleder ett överträdelseförfarande.

Av sammanställningen över medlemsstaternas och kommissionens detaljerade utlåtanden framgår att de har avgetts i över 650 fall då en anmäld föreskrift har ansetts stå i strid med sekundärrätten. Andelen anmälningar som föranleder denna typ av klagomål har ökat med 25 % sedan 2002.

4.3.2 Sektorer

Sett till det totala antalet detaljerade utlåtanden kan man konstatera att sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter precis som 2002 är i en klass för sig. En tredjedel av de detaljerade utlåtanden som anmärkt på bristande överensstämmelse med sekundärrätt har avgetts med anledning av anmälningar inom denna sektor. Näst efter livsmedels- och jordbruksproduktsektorn har flest detaljerade utlåtanden avgetts inom sektorerna telekommunikation, byggnad och anläggning samt transport.

Ser man istället till förhållandet mellan antalet anmälningar och antalet detaljerade utlåtanden är det återigen anmälningar inom sektorn *livsmedels- och jordbruksprodukter* som hamnar högst i statistiken. Därefter följer sektorerna hälsa och medicintekniska produkter samt telekommunikation. Jämfört med siffrorna från 2002 har andelen för anmälningar inom sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter ökat med 40 %. Andra sektorer där andelen ökat kraftigt är *telekommunikation, mekanik och transport*.

4.3.3 Länder

Inom denna problemtyp har flest detaljerade utlåtanden avgetts med anledning av anmälningar från *Tyskland*, som mottagit 65 utlåtanden i vilka påtalats brister i överensstämmelsen med sekundärrätten. Ett flertal, mer än 40, detaljerade utlåtanden har även avgetts med anledning av anmälningar från *Norge och Frankrike*.

När det gäller andelen detaljerade utlåtanden per anmälan intar Norge, Schweiz och Estland en särställning bland länderna med andelar på mellan 27-30 %. Litauen, Tyskland, Grekland, Luxemburg samt Portugal urskiljer sig även de från mängden med andelar runt 20 %. Tyskland, Grekland, Island samt Spanien har mer än fördubblat sina andelar jämfört med 2002.

4.4 Avsnittssammanfattning

Med ledning av de detaljerade utlåtanden som avgetts inom 98/34-proceduren verkar det som om det är vanligare att 98/34-ländernas förslag till tekniska föreskrifter inte iakttar *principen om ömsesidigt erkännande* för produkter än att de strider mot sekundärrätten. Denna skillnad var dock tydligare 2002. Andelen klagomål rörande *bristande överensstämmelse med sekundärrätten* har ökat med 25 % under de senaste fem åren. Samtidigt har klagomålen rörande *bristande tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande av provningar och certifieringar* nästintill upphört.

Problemen med ömsesidigt erkännande på produktområdet verkar vara som störst inom sektorn livsmedels och jordbruksprodukter. Mellan 2002 och 2006 avgavs en tredjedel av alla klagomål av denna typ inom just den sektorn. Näst efter sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter har flest detaljerade utlåtanden avgetts inom sektorerna miljö och förpackning, byggnad och anläggning, mekanik samt transport.

Mycket talar även för att *bristande tillämpning av ömsesidigt erkännande* är mer vanligt förekommande i vissa länder än andra. Främst gäller detta Italien, Tyskland, Frankrike, Nederländerna, Belgien, Norge samt Danmark.

När det gäller problem med *bristande överensstämmelse med sekundärrätten* är det återigen inom sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter som störst problem verkar föreligga. En tredjedel av alla detaljerade utlåtanden som anfört brister i förhållande till sekundärrätten har avgetts inom denna sektor. Detta har inte förändrats sedan 2002 och det verkar som om medlemsländernas myndigheter även fortsatt har förhållandevis stora problem med att ta till sig, tolka, och tillämpa de harmoniseringsåtgärder som vidtagits inom denna sektor.

På landnivå är det Tyskland och Norge och Frankrike som utmärker sig inom denna problemtyp.

5 Hinder uppdelat på sektorer

5.1 Produkter

Trots att det snart gått femton år sedan den inre marknaden skapades verkar 98/34-länderna inte minska antagandet av tekniska föreskrifter. Många av de tekniska föreskrifterna som anmäls handlar dock inte om att reglera nya områden utan om att 98/34-länderna ”omreglerar” och skärper tidigare krav på skydd för hälsa, miljö och konsumenter.

5.1.1 Livsmedels- och jordbruksprodukter

2002-2006		Andel
Anmälningar	565	19 %
Detaljerade utlåtanden	289	51 %

Trots att livsmedels- och jordbruksområdet i mycket hög omfattning är harmoniserat inom EU är det inom detta område som 98/34-länderna antar flest rent nationella tekniska föreskrifter. Av detta kan man sålunda dra slutsatsen att de delar som fortfarande inte är harmoniserade eller endast är föremål för frivillig harmonisering prioriteras av länderna och att området är i ständig utveckling. Sedan 1995 har 98/34-länderna föreslagit närmare 1500 tekniska föreskrifter på detta område. Av dessa står Nederländerna för över en fjärdedel och för ytterligare en fjärdedel står anmälningar från Storbritannien, Frankrike och Italien. 2002 stod dessa fyra länder för två tredjedelar av alla anmälningar inom denna sektor. De övriga ländernas aktivitet har sålunda relativt sett ökat under senare år. Någon tendens till minskning av antalet anmälningar är inte skönjbar. Sett till antalet anmälningar inom denna sektor jämfört med det totala antalet anmälningar är andelen oförändrad på 19 %.

Med anledning av anmälningarna inom denna sektor har närmare 500 detaljerade utlåtanden avgetts sedan 1998. Andelen anmälningar inom denna sektor som föranleder detaljerade utlåtanden har sedan 2002 ökat med 46 %. Sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter är numer den sektor med högst andel klagomål. Närmare en tredjedel av alla detaljerade utlåtanden avges på anmälningar i denna sektor.

Sett till antalet är det anmälningar från Nederländerna, Frankrike och Italien som förorsakat flest antal anmärkningar. Sedan 2002 har dock Danmark ökat sitt antal detaljerade utlåtanden betydligt. Trots att Danmark endast gjort 53 anmälningar inom denna sektor sedan 1998 har man ådragit sig 50 detaljerade utlåtanden. De anmärkningar som framförts i de detaljerade utlåtandena är jämt fördelade mellan bristande ömsesidigt erkännande för produkter och överensstämmelse med sekundärrätten.

5.1.2 Transport

2002-2006		Andel
Anmälningar	408	14 %

Detaljerade utlåtanden	63	15 %
------------------------	----	------

Näst efter sektorn jordbruks- och livsmedelsprodukter görs flest anmälningar inom transportsektorn. Förslag till nationella tekniska föreskrifter inom denna sektor står för 14 % av det totala antalet anmälningar. Nederländerna, Storbritannien, Sverige och Danmark står för mer än hälften av alla anmälningar.

Värt att nämna är även att av alla svenska anmälningar 2002-2006, gjordes 33 % inom denna sektor. Mellan 1995 och 2002 var denna andel 25 %.

Endast 15 % av anmälningarna inom denna sektor leder till detaljerade utlåtanden. Det är den näst lägsta andelen bland alla sektorer. De utlåtanden som avgetts mellan 2002 och 2006 har främst gällt norska och svenska anmälningar. Anmälningarna från dessa båda länder har orsakat 40 % av alla detaljerade utlåtanden inom denna sektor.

De detaljerade utlåtandena är jämt fördelade mellan bristande överensstämmelse med sekundärrätt samt avsaknad av klausuler om ömsesidigt erkännande av produkter.

5.1.3 Byggnad och anläggning

2002-2006		Andel
Anmälningar	392	13 %
Detaljerade utlåtanden	98	25 %

Anmälningarna enligt direktiv 98/34/EG rörande byggnad och anläggningsprodukter står för 13 % av det totala antalet och av dessa kommer över hälften från Tyskland, Österrike och Frankrike

En fjärdedel av anmälningarna mellan 2002-och 2006 inom denna sektor ledde till detaljerade utlåtanden. Motsvarande siffra mellan 1995-2002 var 20 %.

Med 19 detaljerade utlåtanden bara rörande bristande överensstämmelse med sekundärrätten står Tyskland i en klass för sig. Totalt har de tyska anmälningarna inom denna sektor föranlett 39 detaljerade utlåtanden mellan 2002 och 2006. Närmast efter följer Italien med 20 detaljerade utlåtanden. Detta är även den enda sektor där en större mängd klagomål framförts rörande bristande ömsesidigt erkännande av certifieringar och provningar. En klar majoritet av de senare föranleddes av tyska anmälningar.

5.1.4 Telekommunikation

2002-2006		Andel
Anmälningar	387	13 %
Detaljerade utlåtanden	70	18 %

Andelen anmälningar inom sektorn telekommunikation har minskat med 25 % sedan 2002. Minskningen kan dock delvis förklaras med införlivande av direktiv 99/5/EG om radioutrustning och teleterminalutrustning som skedde under år 2000. Enligt direktivet kan EES-länderna nämligen enligt direktiv 98/34/EG anmäla de föreskrifter som fastställer de nationella radiogränssnitten. Detta syns tydligt i statistiken då antalet anmälningar 2000 var närmare 200 stycken. Flest antal anmälningar står Danmark, Tyskland, Österrike och Storbritannien för.

Även om andelen anmälningar som föranleder detaljerade utlåtanden har ökat med 27 % är andelen förhållandevis låg. Mellan 2002 och 2006 var denna andel 18 %. Av statistiken kan man även utläsa att kommissionen i mycket högre grad än medlemsstaterna ser problem med de anmälda föreskrifterna. Av de totalt 134 detaljerade utlåtanden och observationer som avgetts sedan 1998 kommer endast 22 från medlemsstaterna. Anmälningarna från Österrike Tyskland har föranlett flest detaljerade utlåtanden. Värt att notera är att Danmark, trots alla anmälningar, endast erhållit ett detaljerat utlåtande sedan 1998.

Andelen anmälningar inom denna sektor där kommissionen och medlemsstaterna anmärk på bristande överensstämmelse med sekundärrätten har ökat med 98 %. Av de 70 detaljerade utlåtanden som avgetts mellan 2002 och 2006 är det 58 som anmärkt på överensstämmelsen med sekundärrätten. Under samma period ledde endast 3 % av anmälningarna inom denna sektor kritik rörande bristande ömsesidigt erkännande.

5.1.5 Mekanik

2002-2006		Andel
Anmälningar	234	8 %
Detaljerade utlåtanden	58	25 %

Anmälningarna inom mekaniksektorn står för 8 % av det totala antalet anmälningar mellan 2002 och 2006. Jämfört med 1995-2002 har andelen minskat med 33 %. Anmälningarna inom denna sektor är numera ganska jämnt fördelade över medlemsstaterna. De länder som tidigare stod ut från mängden har alla tagit fram betydligt färre förslag till nationella regler. Bland annat har Tyskland gått från 120 anmälningar mellan 1995 och 2002 till 6 anmälningar mellan 2002 och 2006.

Även de detaljerade utlåtandena fördelar sig jämnt över medlemsstaterna. Italien har flest med 8 stycken.

Andelen anmälningar som föranleder detaljerade utlåtanden har ökat under senare år, från 20 % 2002 till 25 % 2006. Störst ökning har skett avseende kritik mot att förslagen brister i förhållande till sekundärrätten. Andelen detaljerade utlåtanden med detta innehåll har mer än fördubblats.

5.1.6 Energi, mineraler och trä

2002-2006		Andel
Anmälningar	199	7 %
Detaljerade utlåtanden	46	23 %

Inom denna sektor kommer över hälften av alla anmälningar under senare år från Nederländerna, Frankrike, Belgien och Slovakien. Frankrike som har anmält 43 förslag står för den största ökningen sett till antalet anmälningar. 2002 gjordes 3 % av de belgiska anmälningarna i denna sektor. Mellan 2002 och 2006 har andelen ökat till 17 % och utgör nu den sektor där Belgien är mest aktiv.

23 % av anmälningarna föranleder detaljerade utlåtanden vilket är en ökning med 25 %. Av de 46 detaljerade utlåtanden som avgetts mellan 2002 och 2006 mottogs flest av Frankrike och Spanien med 9 respektive 7 stycken.

Klagomålen är jämnt fördelade mellan ömsesidigt erkännande av produkter och bristfällig överensstämmelse med sekundärrätten.

5.1.7 Miljö och förpackning

2002-2006		Andel
Anmälningar	181	6 %
Detaljerade utlåtanden	68	38 %

Antalet anmälningar inom denna sektor är förhållandevis jämnt fördelade mellan 98/34-länderna. Nederländerna står dock ut från mängden och står ensamt för närmare en fjärdedel av anmälningarna.

Precis som tidigare år leder närmare 40 % av anmälningarna till detaljerade utlåtanden. Detta innebär att miljö och förpackning är sektorn med den näst högsta andelen detaljerade utlåtanden. Att denna sektor hamnar så högt i statistiken beror på i stort sett enbart på tre länder, Tyskland, Nederländerna samt Belgien. Under senare år har 80 % av alla detaljerade utlåtanden avgetts med anledning av anmälningar från dessa tre länder.

Bristande ömsesidigt erkännande för produkter är den helt klart mest förekommande anmärkningen i de detaljerade utlåtanden som avgetts inom denna sektor. Det finns även en tydlig skillnad mellan kommissionens och medlemsstaternas detaljerade utlåtanden. När det gäller medlemsstaternas detaljerade utlåtanden är miljö och förpackning en av de sektorer med högst andel detaljerade utlåtanden. För kommissionens del gäller det motsatta.

5.1.8 Informationssamhällets tjänster

2002-2006		Andel
Anmälningar	129	4 %
Detaljerade utlåtanden	11	9 %

Sedan 2002 har 98/34-länderna anmält 129 förslag rörande informationssamhällets tjänster. De anmälningar som gjorts var tidigare jämt fördelade mellan 98/34-länderna. Sedan 2002 har dock Nederländerna och Tyskland varit mest aktiva.

Värt att notera för denna sektor är att det med ett undantag endast är kommissionen som intresserar sig för dessa anmälningar. Av samtliga 35 detaljerade utlåtande som avgetts sedan 1998 har alla utom ett avgetts av kommissionen. Italien och Belgien är de länder som erhållit flest anmärkningar.

Under senare år har kommissionens anmärkningar oftast rört bristande överensstämmelse med gemenskapsrättsakt.

5.1.9 Kemiska produkter

2002-2006		Andel
Anmälningar	109	4 %
Detaljerade utlåtanden	17	16 %

Sverige, Danmark, Nederländerna samt Tyskland står bakom närmare hälften av alla anmälningar i denna sektor under senare år.

Sett till förhållandet mellan antalet anmälningar och antalet detaljerade utlåtanden var sektorn kemiska produkter tidigare den sektor med den högsta andelen detaljerade utlåtanden, närmare 60 %. Denna andel har nu sjunkit till 16 %. Av de 17 detaljerade utlåtanden som avgetts med anledning av anmälningar inom denna sektor har Sverige erhållit flest, sex stycken.

Av sammanställningarna över de detaljerade utlåtanden som avgetts framgår att klagomålen är jämnt fördelade mellan ömsesidigt erkännande av produkter och bristfällig överensstämmelse med sekundärrätten.

5.1.10 Läkemedelsprodukter

2002-2006		Andel
Anmälningar	94	4 %
Detaljerade utlåtanden	16	17 %

Precis som under tidigare år är det Frankrike, Storbritannien och Tyskland som är mest aktiva i denna sektor. Anmälningarna från dessa länder står för mer än hälften av alla anmälningar.

Hälften av de detaljerade utlåtanden som föranletts av anmälningar i denna sektor har föranletts av norska anmälningar. De franska anmälningarna stod tidigare för över hälften men denna andel har nu minskat till 25 %. De övriga medlemsstaternas anmälningar har endast föranlett fyra detaljerade utlåtanden.

Klagomålen är jämnt fördelade mellan ömsesidigt erkännande av produkter och bristfällig överensstämmelse med sekundärrätten.

5.1.11 Hem- och fritidsprodukter

2002-2006		Andel
Anmälningar	73	2 %
Detaljerade utlåtanden	19	26 %

Av statistiken över antalet anmälningar kan man utläsa att detta är en sektor inom vilken 98/34-länderna endast i begränsad omfattning ägnar sig åt nationell särreglering. Belgien, Spanien och Sverige är dock något mer aktiva än övriga.

Tidigare föranledde anmälningarna inom denna sektor en hög andel detaljerade utlåtanden. 2002 resulterade hälften av anmälningarna i detaljerade utlåtanden. Under senare år har denna andel emellertid minskat till en fjärdedel.

Ömsesidigt erkännande av produkter verkar, av innehållet i de detaljerade utlåtandena att döma, vara den vanligaste problemtypen.

5.1.12 Hälsa, medicinteknisk utrustning

2002-2006		Andel
Anmälningar	31	1 %
Detaljerade utlåtanden	10	32 %

Anmälningar inom denna sektor görs endast i mycket begränsad omfattning. Sedan 1995 har bara 64 förslag till nationella tekniska särregler anmälts. Den enda slutsatsen som kan dras av detta är att det i avsaknad av nya nationella särregler borde vara förhållandevis oproblematiskt att sälja produkterna på den inre marknaden.

Cirka en tredjedel av anmälningarna leder till detaljerade utlåtanden och dessa fördelas jämt mellan ömsesidigt erkännande och bristande överensstämmelse med sekundärrätten.

5.2 Avsnittssammanfattning

Tendenserna på produktområdet är entydiga. År från år placerar sig samma fem sektorer överst i statistiken över anmälningar enligt direktiv 98/34/EG. Då anmälningar inom dessa sektorer står för 67 % av alla anmälningar verkar det således som om det finns ett konstant behov av nationell särreglering inom sektorerna livsmedels- och jordbruksprodukter, telekommunikation, transport, byggnad och anläggning samt mekanik. Sedan 2002 har andelen visserligen minskat från 75 %. Sett som andel av det totala antalet anmälningar är det främst inom sektorerna energi, mineraler trä samt informationssamhällets tjänster som ökningar skett under de senaste fem åren.

Att vissa produktsektorer år efter år är föremål för betydligt mer omfattande nationell särreglering än andra kan ha flera förklaringar. Följande faktorer borde leda till ett minskat behov av nationell särreglering: hög grad av harmonisering, mindre snabb teknisk utveckling inom vissa branscher och förekomsten av ofarliga produkter som inte är tekniskt avancerade. Det verkar dock som om olika faktorer dominerar inom olika produktsektorer samt att det finns vissa sektorsspecifika förklaringar.

Det höga antalet anmälningar inom telekommunikationssektorn torde exempelvis kunna förklaras med snabb utveckling av tekniskt avancerade produkter på en marknad som nyligen varit föremål för avreglering. För livsmedels- och jordbruksprodukter borde den primära faktorn vara att området är så nära förknippat med människors och djurs hälsa. För dessa båda sektorer hjälper det sålunda inte att harmoniseringen har kommit mycket långt då de andra faktorerna torde ha stor betydelse.

Det motsatta torde kunna sägas om sektorn hälsa och medicinteknisk utrustning. Inom denna sektor återfinns tekniskt avancerade produkter som kan vara farliga om de brister i kvalitet. Trots det så är det inom denna sektor som 98/34-länderna antar minst tekniska särregler. Det verkar därför som om den gemenskapsreglering som finns på detta område, av 98/34-länderna, anses vara tillräcklig och att den tekniska utvecklingen kan hanteras inom det befintliga EG-regelverket eller genom anpassningar av detsamma.

Som nämnts ovan återkommer de fem sektorerna transport, livsmedels- och jordbruksprodukter, byggnad och anläggning, mekanik samt telekommunikation högst upp i statistiken över antalet anmälningar. Förutom antalet anmälningar inom respektive produktsektor kan även antalet detaljerade utlåtanden vara en indikation på att problem för fri rörlighet föreligger. Generellt sett kan man konstatera att antalet detaljerade utlåtanden korrelerar med antalet anmälningar.

Ser man till andelen detaljerade utlåtanden per anmälan blir genomsnittet 27 %. Vid en jämförelse mellan sektorerna framgår det att andelen detaljerade utlåtanden varierar stort. Detta tyder på att de nationella myndigheterna finner det mer eller mindre svårt att ta hänsyn till EG-rätten när de inför nationella särregler. 2002 konstaterade vi att det verkade vara mest problematiskt inom sektorerna kemiska produkter, hälsa, medicinteknisk utrustning samt hem- och fritidsprodukter. Här har dock stora förändringar skett under de senaste fem åren. Andelen anmälningar som föranleder detaljerade utlåtanden har i stort sett halverats för dessa tre sektorer. För sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter har andelen däremot ökat med närmare 50 %. Livsmedels- och jordbruksprodukter samt miljö, förpackning med andelar på 51 % respektive 38 %, är numera de sektorer som verkar var mest problematiska. Hälsa, medicinteknisk utrustning samt hem- och fritidsprodukter ligger dock kvar högt upp i statistiken minskning till trots.

Sett till vilken sorts brister som förs fram i de detaljerade utlåtanden som avges gäller generellt att det vanligaste klagomålet rör bristande ömsesidigt erkännande av produkter och därefter följer bristande överensstämmelse med sekundärrätt. För sektorn telekommunikation är situationen dock den motsatta.

6 Hinder uppdelade på 98/34-länderna

6.1 Tyskland

6.1.1 Allmänt

Tysklands andel av anmälningarna har inte förändrats under de senaste fem åren. Den stora minskningen av anmälningar från Nederländerna innebär dock att det numera är Tyskland som med sina 12 % av alla anmälningar är det land som anmäler flest förslag av alla medlemsstater. Ett trendbrott har däremot skett när det gäller andelen detaljerade utlåtanden. Fram till 2002 låg andelen tyska anmälningar som föranledde detaljerade utlåtanden klart under genomsnittet. Den senaste statistiken visar dock att 38 % av de tyska anmälningarna leder till detaljerade utlåtanden. Det innebär att andelen har fördubbats under de senaste fem åren. Tyskland är numera det land vars anmälningar föranleder klart flest detaljerade utlåtanden. Mellan 2002 och 2006 ledde de tyska anmälningarna till 115 detaljerade utlåtanden.

Generellt sett gäller att kommissionen avger fler detaljerade utlåtanden än medlemsstaterna. För de tyska anmälningarna gäller dock det motsatta. Närmare 70 % av de detaljerade utlåtanden som Tyskland tagit emot har kommit från de andra medlemsstaterna.

6.1.2 Sektorer

Under de senaste fem åren har hälften av de tyska anmälningarna gjorts inom sektorerna telekommunikation och byggnads- och anläggningsprodukter. Räknar man även in livsmedels- och jordbruksprodukter, transportprodukter samt informationssamhällets tjänster så blir siffran 80 %. Fram till 2002 stod sektorn mekanik för en fjärdedel av de tyska anmälningarna men sedan dess har anmälningarna i denna sektor i stort sett upphört. Klart flest klagomål har Tyskland mottagit inom byggnads- och anläggningssektorn. Livsmedels- och jordbruksprodukter, telekommunikation samt miljö och förpackning är andra områden där man mottagit ett flertal klagomål.

6.1.3 Typ av problem

Ytterligare en förändring jämfört med sammanställningen från 2002 är att Tyskland fått mycket fler klagomål avseende bristande överensstämmelse med sekundärrätten än genomsnittet. Det är främst utlåtanden från kommissionen som medför att denna problemtyp verkar vara mer vanligt förekommande.

6.2 Storbritannien

6.2.1 Allmänt

De brittiska anmälningarna står för 10 % av det totala antalet. Endast Tyskland har anmält fler. De brittiska anmälningarna har dock endast förorsakat knappt 4 % av de detaljerade utlåtandena, därmed hamnar Storbritannien på sista plats i statistiken över antalet detaljerade utlåtanden sett som en andel av antalet anmälningar. Storbritannien antar sålunda ett stort antal tekniska regler varje år men är bättre på att ta hänsyn till skyldigheterna som följer av EG-rätten när man utarbetar förslagen än andra länder.

6.2.2 Sektorer

Fyra sektorer står för 75 % av de brittiska anmälningarna. Dessa är transport, livsmedels- och jordbruksprodukter, telekommunikation och mekanik. Storbritannien har erhållit detaljerade utlåtanden främst inom sektorerna livsmedels- och jordbruksprodukter samt telekommunikation.

6.2.3 Typ av problem

Det totala antalet detaljerade utlåtanden fördelar sig enligt det generella mönstret.

6.3 Nederländerna

6.3.1 Allmänt

Sedan 1995 har Nederländerna anmält drygt 1 200 tekniska föreskrifter. Nederländerna stod tidigare i en klass för sig. Mellan 1995-2002 kom 20 % av alla anmälningar från Nederländerna. Denna andel har halverats under senare år och Nederländerna har passerats av både Tyskland och Storbritannien. Mellan 2002-2006 erhöll Nederländerna 50 detaljerade utlåtanden. Detta är visserligen en hög siffra men sett som andel av antalet anmälningar innebär det att 18 % av Nederländernas anmälningar leder till detaljerade utlåtanden, vilket är under genomsnittet. Andelen anmälningar som föranleder detaljerade utlåtanden har inte förändrats nämnvärt under de senaste fem åren.

6.3.2 Sektorer

Nederländerna står för en tredjedel av alla anmälningar inom sektorn miljö och förpackning, dessutom kommer en fjärdedel av anmälningarna inom transport, livsmedels- och jordbruk samt diverse från Nederländerna. Flest detaljerade utlåtanden har Nederländerna erhållit inom sektorerna livsmedel- och jordbruksprodukter, Kemiska produkter samt miljö- och förpackning.

6.3.3 Typ av problem

Fördelning av det totala antalet detaljerade utlåtanden följer samma mönster som genomsnittet, dvs. ungefär lika många klagomål rörande ömsesidigt erkännande som för bristande överensstämmelse med sekundärrätten.

6.4 Frankrike

6.4.1 Allmänt

Frankrike tillhör de länder som anmäler flest tekniska föreskrifter och delar tredjeplatsen med Nederländerna. Andelen anmälningar som föranleder detaljerade utlåtanden från kommissionen och medlemsstaterna har minskat under senare år och ligger numera runt genomsnittet.

6.4.2 Sektorer

Sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter dominerar precis som tidigare den franska anmälningsstatistiken. Under de senaste fem åren kan man dock konstatera att stora öknings skett inom sektorerna energi, mineraler och trä samt byggnad och anläggning. Det är också inom de tre nämnda sektorerna som flest reaktioner inkommit.

6.4.3 Typ av problem

Frankrike erhåller flest klagomål avseende bristande överensstämmelse med sekundärrätten. Detta beror till stor del på klagomålen från de andra medlemsstaterna som endast avger fler utlåtanden av denna typ med anledning av anmälningar från Tyskland.

6.5 Österrike

6.5.1 Allmänt

Sett som en andel av det totala antalet anmälningar har österrikes andel minskat med närmare 30 %. Österrike står numera för 7 % av alla anmälningar. Även andelen anmälningar som föranleder detaljerade utlåtanden har sjunkit rejält, från 25 till 16 %. Därmed tillhör Österrike de länder som får lägst andel klagomål.

6.5.2 Sektorer

Anmälningarna av tekniska föreskrifter från Österrike gäller främst byggnad och anläggning som står för 37 %. Därefter följer livsmedels- och jordbruksprodukter som också har ökat stort jämfört med sammanställningen 2002. Sektorerna byggnad och anläggning samt telekommunikation ligger högst i statistiken över detaljerade utlåtanden. Det är endast Tyskland som erhållit fler detaljerade utlåtanden inom dessa sektorer.

6.5.3 Typ av problem

Vid sammanställningen 2002 intog Österrike en odiskutabel tätt position i statistiken över detaljerade utlåtanden angående bristande tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande av certifieringar och provningar. Men sedan dess har inte heller Österrike erhållit den typen av anmärkningar i någon nämnvärd omfattning. När det gäller de andra två problemtyperna fördelar sig de detaljerade utlåtandena jämnt.

6.6 Sverige

6.6.1 Allmänt

Sveriges andel av det totala antalet anmälningar enligt direktiv 98/34/EG har ökat med 65 % sedan 2002. Jämför man med EU 15 står Sverige för 7 % av anmälningarna. Andelen anmälningar som föranleder detaljerade utlåtanden har emellertid minskat med 15 %. 16 % procent av de svenska anmälningarna mellan 2002 och 2006 resulterade i detaljerade utlåtanden. Endast tre länder har en lägre andel. Detta tyder sålunda på att de svenska myndigheterna är bättre på att ta hänsyn till reglerna för den fria rörligheten för varor när de utformar sina förslag till tekniska regler, än flertalet av sina utländska kollegor.

6.6.2 Sektorer

De svenska anmälningarna enligt direktiv 98/34/EG görs främst inom sektorerna transportprodukter samt livsmedels- och jordbruksprodukter som står för 33 respektive 18 % av de svenska anmälningarna. Jämfört med 2002 innebär detta att andelen transportanmälningar ökat med 34 % medan anmälningarna inom sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter har minskat med 15 %. Även inom de nästföljande sektorerna har andelen minskat. Sektorerna mekanik och kemiska produkter står numera för 8 respektive 7 %. Sektorerna transport, livsmedels- och jordbruksprodukter samt kemiska produkter återkommer även högt upp i statistiken över detaljerade utlåtanden. Tillsammans står dessa sektorer för två tredjedelar av alla Sveriges detaljerade utlåtanden.

6.6.3 Typ av problem

2002 kunde vi konstatera att Sverige erhöll förhållandevis många detaljerade utlåtanden avseende bristfälligt tillämpande av principen om ömsesidigt erkännande vid provningar och förfarande för bedömning av överensstämmelse. Sedan 2002 har de svenska anmälningarna endast förorsakat 3 detaljerade utlåtanden av denna typ. Med andra ord följer Sverige den allmänna trenden där utlåtanden med detta innehåll i stort sett upphört. När det gäller problem med ömsesidigt erkännande av produkter och överensstämmelse med sekundärrätt ligger Sverige på den nedre halvan både avseende detaljerade utlåtande från kommissionen och medlemsstaterna. Värt att notera är dock att andelen klagomål från kommissionen rörande bristande överensstämmelse med sekundärrätten mer än fördubblats sedan 2002.

6.7 Spanien

6.7.1 Allmänt

Spaniens andel av anmälningarna har ökat med 68 % under de senaste fem åren. Även om andelen anmälningar som leder till detaljerade utlåtanden ligger under genomsnittet har den spanska andelen ökat något under senare år.

6.7.2 Sektorer

2002 var det Livsmedels- och jordbruksprodukter, byggnads- och anläggningsprodukter samt mekanik de sektorer som toppade den spanska anmälningstatistiken. 2006 är det istället sektorerna telekommunikation och hälsa, medicinteknisk utrustning som dominerar. Flest detaljerade utlåtanden förorsakar de spanska förslagen på livsmedels- och jordbruksområdet. I övrigt är det någorlunda jämt fördelat med en liten övervikt för sektorerna mekanik samt energi, mineraler och trä.

6.7.3 Typ av problem

De detaljerade utlåtandena följer det allmänna mönstret, dvs. lika många klagomål angående ömsesidigt erkännande som på överensstämmelse med sekundärrätt.

6.8 Danmark

6.8.1 Allmänt

Antalet anmälningar från Danmark har minskat under senare år och står numera för 5 % av alla anmälningar. Andelen anmälningar som leder till detaljerade utlåtanden är något högre än genomsnittet.

6.8.2 Sektorer

Flest anmälningar har Danmark gjort inom sektorerna transportprodukter och livsmedels- och jordbruksprodukter, 32 % respektive 20 %. Andelen som dessa båda sektorer står för har dessutom ökat väsentligt under de senaste fem åren. 36 av de detaljerade utlåtanden som Danmark mottagit sedan 2002 har rört anmälningar inom livsmedels- och jordbrukssektorn. Eftersom Danmark under samma period endast anmält 30 förslag i denna sektor står det klart att vissa anmälningar föranlett en mängd reaktioner. Av de 36 utlåtandena kommer endast fem från kommissionen. Vid sammanställningen 2002 var det sektorn kemiska produkter som verkade vara den främsta problemsektorn för Danmarks del med 22 detaljerade utlåtanden. Under de senaste fem åren har Danmark emellertid inte erhållit ett enda utlåtande med anledning av anmälningar inom denna sektor.

6.8.3 Typ av problem

Problemen med de danska anmälningarna verkar främst vara principen om ömsesidigt erkännande där den danska andelen ligger över genomsnittet.

6.9 Italien

6.9.1 Allmänt

Antalet italienska anmälningar av tekniska föreskrifter är något fler än genomsnittet. Näst efter Tyskland är det trots det de italienska anmälningarna som leder till flest detaljerade utlåtanden. Mellan 2002 till 2006 mottog Italien 82 utlåtanden. Sett som en andel av antalet anmälningar innebär detta att 57 % av de italienska anmälningarna föranleder klagomål. Endast Island har en högre andel.

6.9.2 Sektorer

Två sektorer står för 60 % av Italiens anmälningar. Dessa är livsmedels- och jordbruksprodukter samt byggnad och anläggning. Jämför man med 2002 är det främst anmälningar inom sektorn byggnad och anläggning som ökat på bekostnad av mekanik och transport. Närmare hälften av alla detaljerade utlåtanden avges inom livsmedels- och jordbrukssektorn. Även inom sektorerna byggnad och anläggning samt mekanik lämnas en hel del klagomål.

6.9.3 Typ av problem

Andelen detaljerade utlåtanden rörande brister avseende ömsesidigt erkännande har ökat under senare år. Av 82 utlåtanden gällde 54 denna problemtyp.

6.10 Norge

6.10.1 Allmänt

Norge är det EES-land som gjort flest anmälningar och de norska anmälningarna står för 5 % av det totala antalet anmälningar enligt direktiv 98/34/EG under de senaste fem åren. Jämfört med 2002 har den norska andelen nästintill fördubblats. Kommissionen avger observationer på över hälften av de norska anmälningarna. Endast Island och Italien har högre andelar. Man skall dock vara medveten om den skillnad som föreligger mellan de detaljerade utlåtandena, som endast kan avges till medlemsstaterna och de observationer som skickas från kommissionen med anledning av anmälningar från Norge, Island och Schweiz. Denna skillnad beskrivs mer utförligt i avsnitt 2.1 ovan.

6.10.2 Sektorer

Andelen anmälningar inom sektorerna livsmedels- och jordbruksprodukter samt diverse produkter har ökat kraftigt under senare år. Tillsammans med regleringar på transportområdet står dessa för 70 % av alla norska anmälningar. Den stora ökningen i sektorn diverse produkter härstammar dock från 2002 då Norge anmälde en rad regleringar rörande oljeplattformar. En betydande minskning av antalet anmälningar inom sektorn telekommunikation kan även noteras, denna andel har gått från 40 % 2002 till 4 % 2006.

6.10.3 Typ av problem

Totalt sett är den vanligaste problemtypen som kommissionen anmärker på bristande överensstämmelse med sekundärrätt, närmare en tredjedel av de norska anmälningarna föranleder klagomål av denna typ.

6.11 Belgien

6.11.1 Allmänt

Antalet anmälningar av tekniska föreskrifter från Belgien ligger nära genomsnittet. Inga större förändringar kan ses över åren, men tendensen är att antalet anmälningar per år minskar. Belgien ligger däremot över genomsnittet när det gäller mottagna detaljerade utlåtanden.

6.11.2 Sektorer

Sektorsfördelningen av de belgiska anmälningarna har genomgått stora förändringar jämfört med sammanställningen 2002. Andelen anmälningar inom sektorerna energi, mineraler och trä samt hem- och fritidsprodukter har mer än fyrdubblats. Tillsammans med livsmedels- och jordbruksprodukter står dessa tre sektorer för närmare hälften av anmälningarna under senare år. Flest klagomål har Belgien erhållit inom sektorerna miljö, förpackning samt livsmedels- och jordbruksprodukter.

6.11.3 Typ av problem

Belgien ligger klart över genomsnittet när det gäller klagomål avseende ömsesidigt erkännande medan andelen klagomål rörande bristande överensstämmelse med sekundärrätten är normal.

6.12 Polen

6.12.1 Allmänt

Med 82 anmälningar sedan 2004 är Polen det land bland de nya medlemsstaterna som varit mest aktivt i anmälningsproceduren. En femtedel av de polska anmälningarna har lett till detaljerade utlåtanden.

6.12.2 Sektorer

Polen är mest aktivt inom sektorerna mekanik, miljö, förpackning, transport samt energi, mineraler, trä. Dessa sektorer står för drygt 75 % av alla polska anmälningar. Närmare hälften av alla detaljerade utlåtanden har erhållits inom mekaniksektorn.

6.12.3 Typ av problem

Bristande tillämpning av principen om ömsesidigt erkännande är de vanligast klagomålet.

6.13 Slovakien

6.13.1 Allmänt

Även Slovakien har varit aktivt i proceduren. Antalet anmälningar har dock varierat kraftigt över åren. Av de 78 anmälningar som Slovakien gjorde fram till 2006 skickades 63 under 2005. Cirka en femtedel av anmälningarna har lett till detaljerade utlåtanden.

6.13.2 Sektorer

60 % av anmälningarna har gjorts inom sektorerna telekommunikation, energi, mineraler, trä samt livsmedels- och jordbruksprodukter. Klart flest detaljerade utlåtanden har dock gjorts inom sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter.

6.13.3 Typ av problem

Klagomålen är jämnt fördelade över de båda problemtyperna.

6.14 Grekland

6.14.1 Allmänt

I relation till de andra medlemsstaterna verkar det som om Grekland blivit något mer aktivt i proceduren. Greklands andel av det totala antalet anmälningar har ökat med 50 % under de senaste åren. Andelen anmälningar som leder till detaljerade utlåtanden har även den ökat betydligt. 2002 var den grekiska andelen klart under genomsnittet. Mellan 2002 och 2006 är den emellertid 38 %, vilket är klart över genomsnittet.

6.14.2 Sektorer

Anmälningarna av tekniska föreskrifter har under senare år skett inom sektorerna telekommunikation samt energi, mineraler trä.

6.14.3 Typ av problem

De detaljerade utlåtande som Grekland ådragit sig är jämnt fördelade mellan ömsesidigt erkännande och bristande överensstämmelse med sekundärrättsakt.

6.15 Finland

6.15.1 Allmänt

Antalet finska anmälningar av tekniska föreskrifter ligger klart under genomsnittet och har under de senaste åren minskat ytterligare. Även andelen anmälningar som leder till detaljerade utlåtanden har minskat och det är endast Storbritannien som kan uppvisa en lägre andel.

6.15.2 Sektorer

Byggnad och anläggning, transport samt informationssamhällets tjänster är egentligen de tre sektorer inom vilka Finland är aktivt. Dessa tre sektorer står för knappt en tredjedel av alla anmälningar under senare år. 2002 tog Finland fram flest förslag inom mekaniksektorn. Dessa anmälningar har dock i stort sett upphört. Finland har endast erhållit 9 detaljerade utlåtanden under de senaste fem åren vilket gör det svårt att dra några egentliga slutsatser. Värt att notera är dock att Finland sedan 1998 bara tagit emot ett detaljerat utlåtande inom livsmedel och jordbrukssektorn.

6.15.3 Typ av problem

Fördelningen mellan problemtyper av de detaljerade utlåtanden som Finland erhållit uppvisar ett något annorlunda mönster än genomsnittet. Endast ett fåtal detaljerade utlåtanden har påtalat brister i överensstämmelsen med sekundärrätten och sju av de nio utlåtanden som Finland erhållit rör istället ömsesidigt erkännande.

6.16 Tjeckien

6.16.1 Allmänt

Tjeckien anmälde 62 förslag mellan 2004 och 2006. Dessa gav upphov till 18 detaljerade utlåtanden.

6.16.2 Sektorer

Flest anmälningar har Tjeckien gjort inom sektorerna livsmedels- och jordbruksprodukter, mekanik samt miljö, förpackning. De 16 anmälningar som gjorts inom sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter har resulterat i 11 detaljerade utlåtanden.

6.16.3 Typ av problem

Något fler detaljerade utlåtanden har anmärkt på bristande ömsesidigt erkännande än på bristande överensstämmelse med sekundärrätt.

6.17 Ungern

6.17.1 Allmänt

Fram till 2006 hann Ungern anmäla 47 förslag vilket resulterade i 9 detaljerade utlåtanden.

6.17.2 Sektorer

Närmare 70 % av anmälningarna har gjorts inom sektorerna livsmedels- och jordbruksprodukter, miljö, förpackning samt diverse produkter. Samtliga detaljerade utlåtanden som Ungern erhållit har rört anmälningar inom sektorerna livsmedels- och jordbruksprodukter samt diverse produkter.

6.17.3 Typ av problem

Klagomålen är jämnt fördelade över de båda problemtyperna.

6.18 Slovenien

6.18.1 Allmänt

Slovenien anmälde 42 förslag mellan 2004 och 2006. Dessa gav upphov till 7 detaljerade utlåtanden.

6.18.2 Sektorer

Över hälften av anmälningarna gjordes inom sektorn byggnad och anläggning. Anmälningar inom sektorerna livsmedels- och jordbruksprodukter samt telekommunikation står för ytterligare en tredjedel av Sloveniens anmälningar.

6.18.3 Typ av problem

Klagomålen är jämt fördelade mellan problem med ömsesidigt erkännande och bristande överensstämmelse med sekundärrätten.

6.19 Lettland

6.19.1 Allmänt

Mellan 2004 och 2006 anmälde Lettland 41 förslag till tekniska regler. En fjärdedel av dessa föranledde detaljerade utlåtanden.

6.19.2 Sektorer

Lettland har lagt fram flest förslag till nya tekniska regler inom sektorerna mekanik, miljö, förpackning, diverse samt livsmedels- och jordbruksprodukter. Dessa sektorer står för 80 % av alla Lettlands anmälningar.

6.19.3 Typ av problem

De tio klagomålen är jämt fördelade mellan problem med ömsesidigt erkännande och bristande överensstämmelse med sekundärrätten.

6.20 Schweiz

6.20.1 Allmänt

Schweiz andel av anmälningarna har minskat med en tredjedel under de senaste fem åren. Sedan 2002 har Schweiz gjort 40 anmälningar. Precis som för de andra EES-länderna, Norge och Island, avger kommissionen observationer på ett flertal av anmälningarna. För Schweiz del är andelen drygt 40 %.

6.20.2 Sektorer

En tredjedel av anmälningarna gäller livsmedels- och jordbrukssektorn, näst vanligast är anmälningar inom telekommunikationssektorn.

6.20.3 Typ av problem

Vanligaste anmärkningen är bristande överensstämmelse med sekundärrätt som kommissionen påtalat vid 28 % av anmälningarna. Endast Norge har en högre andel.

6.21 Island

6.21.1 Allmänt

Islands anmälningsstatistik är mycket ojämn. 2005 anmäldes 17 förslag men året därpå anmäldes endast ett. Totalt sett har dock Island varit mer aktivt under senare år. Andelen anmälningar som leder till detaljerade utlåtanden är den högsta för alla länder, 71 %.

6.21.2 Sektorer

Två sektorer dominerar bland de isländska anmälningarna. Dessa är livsmedels- och jordbruksprodukter samt transport. Närmare 70 % av alla detaljerade utlåtanden avges på anmälningar inom livsmedels- och jordbrukssektorn.

6.21.3 Typ av problem

Vanligaste problemet med de isländska förslagen verkar vara ömsesidigt erkännande då 48 % av alla anmälningar leder till den typen av klagomål från kommissionen.

6.22 Portugal

6.22.1 Allmänt

Med 27 anmälningar sedan 2002 ligger Portugal långt ned i statistiken och de senaste åren har Portugal anmält mellan 3 och 8 tekniska föreskrifter per år. När det gäller andelen detaljerade utlåtanden fördelat på antalet anmälningar placerar sig Portugal nära genomsnittet.

6.22.2 Sektorer

Livsmedel och jordbrukssektorn tillsammans transport, diverse produkter samt informationssamhällets tjänster står för 70 % av anmälningarna. Detaljerade utlåtanden har främst avgetts med anledning av anmälningarna inom livsmedels- och jordbrukssektorn.

6.22.3 Typ av problem

60 % av alla detaljerade utlåtande har kritiserat de portugisiska förslagens överensstämmelse med sekundärrätten.

6.23 Irland, Liechtenstein, Luxemburg, Estland, Litauen, Malta samt Cypern

Länderna Irland, Liechtenstein, Luxemburg, Estland, Litauen, Malta samt Cypern har alla anmält färre än 27 tekniska föreskrifter sedan 2002, de har inte heller erhållit detaljerade utlåtanden respektive observationer annat än i mycket begränsad omfattning.

Sålunda saknas statistik för att kunna bedöma vilka sektorer som är mest problematiska och det är inte heller möjligt att peka ut vissa problemtyper.

6.24 Avsnittssammanfattning

Sett till antalet anmälningar per år enligt direktiv 98/34/EG är detta förhållandevis konstant. Det verkar således inte som om alla de gemenskapsregleringar som tillkommit sedan 1995 har haft någon inverkan på 98/34-ländernas behov av nationella tekniska särregler. Det positiva man kan utläsa av statistiken är att antalet anmälningar inte heller tenderar att öka. Denna slutsats är dock endast giltig om man först räknar bort de anmälningar som sedan 2004 gjorts av de nya medlemsländerna.

En annan iakttagelse man kan göra är att rangordningen mellan 98/34-länderna verkar ha förändrats. Den största ändringen svarar Nederländerna för som fram till år 2002 var det land som anmält i särklass flest föreskrifter. Andelen anmälningar från Nederländerna har dock minskat med 45 % sedan 2002. Därmed har Tyskland samt Storbritannien passerat Nederländerna i statistiken. Bland de länder som har ökat sina andelar under senare år märks framförallt Frankrike, Sverige, Spanien samt Norge.

Sett till inom vilka sektorer anmälningarna sker kan man observera vissa förändringar jämfört med 2002. Sektorn livsmedels- och jordbruksprodukter står precis som 2002 för 19 % av alla anmälningar. Inom sektorerna telekommunikation, mekanik samt kemiska produkter har andelarna däremot minskat med mellan 25 och 33 %. Största ökningarna kan noteras inom sektorerna energi, mineraler, trä, och informationssamhällets tjänster vars andelar ökat med 135 respektive 175 % sedan 2002.

Ärendet har avgjorts av kommerserådet Christer Arvíus efter föredragning av ämnesrådet Tomas Lindell. I den slutliga handläggningen har även deltagit Malin Wahlqvist.

Christer Arvíus

Tomas Lindell

7 Anmälningar enligt direktiv 98/34/EG, 1995-2006

7.1 Antal anmälningar per medlemsstat och år

Land	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Andel 06 EU15	Förändring
Tyskland	92	88	99	76	85	83	50	33	47	99	60	77	889	586	303	12%	10%	12%	-4%
Storbritannien	59	73	71	51	49	95	50	50	49	52	98	59	756	463	293	10%	10%	11%	18%
Nederländerna	43	62	341	122	128	122	98	88	53	54	51	71	1233	953	280	20%	9%	11%	-45%
Frankrike	61	41	51	47	54	30	55	55	61	37	82	57	631	355	276	7%	9%	11%	45%
Österrike	25	61	106	69	69	138	75	39	51	50	49	42	774	559	215	12%	7%	8%	-28%
Sverige	5	34	23	30	35	29	40	48	38	23	45	50	400	212	188	4%	6%	7%	65%
Spanien	25	19	35	24	31	20	27	33	30	24	35	70	373	196	177	4%	6%	7%	68%
Danmark	36	28	40	55	42	114	36	30	40	40	27	24	512	361	151	8%	5%	6%	-22%
Italien	31	27	31	32	25	26	30	36	37	28	46	20	369	225	144	5%	5%	6%	19%
Norge	8	30	11	31	15	15	16	38	25	23	34	21	267	132	135	3%	5%	5%	91%
Belgien	25	17	59	50	20	39	30	59	30	18	20	28	395	274	121	6%	4%	5%	-18%
Polen										8	26	48	82		82		3%		
Slovakien										6	63	9	78		78		3%		
Grekland	12	16	12	11	17	13	8	9	17	34	12	5	166	93	73	2%	2%	3%	46%
Finland	17	34	22	23	24	23	22	18	11	21	6	18	239	172	67	4%	2%	3%	-27%
Tjeckien										14	27	21	62		62		2%		
Ungern										4	28	15	47		47		2%		
Slovenien										12	19	11	42		42		1%		
Lettland										13	18	10	41		41		1%		
Schweiz	16	13	20	13	17	9	12	6	5	15	6	13	145	105	40	2%	1%	2%	-29%
Island			1	5	4	4	6	4	3	11	17	1	56	25	31	1%	1%	1%	131%
Portugal	5	19	7	11	6	5	7	4	8	3	7	7	89	62	27	1%	1%	1%	-19%
Irland	1	4	3	1	4	7	2	6	9	6	1	6	50	23	27	0%	1%	1%	119%
Liechtenstein								7	1	3	4	1	16		16	0%	1%	1%	
Luxemburg	1			2	1	7			5	4	4	2	26	11	15	0%	1%	1%	154%
Estland											7	8	15		15		1%		
Litauen										4	7	2	13		13		0%		
Malta										3	1	7	11		11		0%		
Cypern										1		1	2		2		0%		
Totalt	462	566	932	653	626	779	564	563	520	610	800	704	7779	4807	2972				

7.2 Antalet anmälningar per sektor och år

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter	58	107	179	112	140	133	121	111	125	124	154	103	1467	902	565	19%	19%	1%
Transport	55	84	186	93	95	134	70	95	63	79	120	85	1159	751	408	16%	14%	-12%
Byggnad och anläggning	49	78	96	79	74	109	99	59	59	98	99	104	1003	611	392	13%	13%	4%
Telekommunikation	136	103	149	93	70	196	51	76	54	106	102	88	1224	837	387	17%	13%	-25%
Mekanik	104	82	128	105	65	43	30	17	41	31	60	89	795	561	234	12%	8%	-33%
Energi, mineraler, trä	4	4	10	22	24	26	34	29	40	22	75	46	336	137	199	3%	7%	135%
Miljö, förpackning	11	39	68	44	45	35	37	31	25	40	46	52	473	292	181	6%	6%	0%
Diverse produkter	7	5	42	29	18	16	26	50	34	28	37	31	323	153	170	3%	6%	80%
Informationssamhällets tjänster					12	24	28	32	21	23	31	34	205	76	129	2%	4%	175%
Kemiska produkter	9	35	38	45	41	35	22	21	19	28	34	17	344	235	109	5%	4%	-25%
Läkemedelsprodukter	13	17	24	17	29	15	27	19	26	14	21	22	244	150	94	3%	3%	1%
Hem- och fritidsprodukter	11	9	8	7	10	8	13	20	10	11	16	19	142	69	73	1%	2%	71%
Hälsa, medicinteknisk utrustning	5	3	4	7	3	5	6	3	3	6	5	14	64	33	31	1%	1%	52%
Totalt	462	566	932	653	626	779	564	563	520	610	800	704	7779	4807	2972			

7.3 Antalet anmälningar per sektor och land⁹

Sektor	NL	DE	AT	UK	FR	DK	SE	BE	ES	IT	NO	FI	EL	CH	PT	PL	SK	CZ	IS	IE	HU	SI	LV	LU	FL	EE	LT	MT	CY	Totalt
Byggnad och anläggning	68	226	254	53	71	62	23	19	50	46	2	48	12	3	7	6	3	5		10	3	23		2	2		2	3		1003
Diverse produkter	84	14	15	18	22	9	12	29	9	8	29	12	3	5	5	3	7	5	3	6	8	1	8	2		3	1	1	1	323
Energi, mineraler, trä	55	7	27	8	63	15	18	28	16	11	4	7	22	4	1	12	20	4		3		2	5	3				1		336
Hem- och fritidsprodukter	9	3	10	8	12	8	17	29	22	8	4	2	1		3	1		1	2	1			1							142
Hälsa, medicinteknisk utrustning	4	5	9	3	22	2	2	2	1	3	1		2	5	1			2												64
Informationssamhällets tjänster	36	37	10	7	7	2	6	13	9	23	8	18	2		5	1		3	1	3	1			6	3	1	1	2		205
Kemiska produkter	65	27	30	12	24	31	35	11	16	23	22	10	9	12	2	4		2	1		1	1	2		2	2				344
Livsmedels- och jordbruksprodukter	363	73	71	154	131	65	77	55	64	131	62	10	33	42	27	4	16	16	30	4	14	6	6	3	1	3	5	1		1467
Läkemedelsprodukter	12	39	6	46	55	8	16	10	6	7	5	6	5	12	1			2	1	5			1			1				244
Mekanik	90	126	64	83	60	25	38	55	61	44	14	43	10	12	7	26	4	10	2	2	3	2	10			2		2		795
Miljö, förpackning	144	34	39	35	16	34	20	33	8	13	5	10	5	8	6	13	1	9	5	7	10	1	8	3	5	1				473
Telekommunikation	65	215	159	146	106	129	22	86	76	17	55	20	36	28	16		26			8		5		3		1	4		1	1224
Transport	238	83	80	183	42	122	114	25	35	35	56	53	26	14	8	12	1	3	11	4	4	3	3	2		1		1		1159
Totalt	1233	889	774	756	631	512	400	395	373	369	267	239	166	145	89	82	78	62	56	50	47	42	41	26	16	15	13	11	2	7779

⁹ 1995-2006

7.4 Tyskland

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Byggnad och anläggning	14	28	26	30	10	17	12	11	8	23	17	30	226	143	83	24%	27%	12%
Telekommunikation	24	20	23	11	22	41	1	1	6	45	4	17	215	143	72	24%	24%	-3%
Transport	2	11	7	11	10	6	2	5	9	7	5	8	83	49	34	8%	11%	34%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	3	5	4	6	6	9	9	6	8	6	6	5	73	44	29	8%	10%	27%
Informationssamhällets tjänster					1	4	5	5	2	2	11	7	37	11	26	2%	9%	357%
Läkemedelsprodukter		1	6	2	5	2	6	2	4	4	4	3	39	23	16	4%	5%	35%
Miljö, förpackning		4	3	3	3		8	1	1	6	4	1	34	22	12	4%	4%	5%
Kemiska produkter	1	5	3	2	1		2	1	3	4	4	1	27	15	12	3%	4%	55%
Diverse produkter	2				1		2		3	2	2	2	14	5	9	1%	3%	248%
Mekanik	45	11	26	8	26	2	2	1	3		1	1	126	120	6	20%	2%	-90%
Energi, mineraler, trä		1				2	1				1	2	7	4	3	1%	1%	45%
Hem- och fritidsprodukter	1	1									1		3	2	1	0%	0%	-3%
Hälsa, medicinteknisk utrustning		1	1	3									5	5	0	1%	0%	-100%
Totalt	92	88	99	76	85	83	50	33	47	99	60	77	889	586	303			

7.5 Storbritannien

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Transport	11	17	24	10	14	26	9	12	12	16	28	4	183	114	69	25%	24%	-4%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	8	26	25	7	9	4	8	11	10	17	15	14	154	91	63	20%	22%	9%
Telekommunikation	15	3	6	11	7	37	13	9	5	3	24	13	146	96	50	21%	17%	-18%
Mekanik	11	11	5	10	2	7	2	2	2	3	16	12	83	49	34	11%	12%	10%
Miljö, förpackning		2	2		4	5	4	3	7	2	3	3	35	17	18	4%	6%	67%
Läkemedelsprodukter	5	3	4	2	6	6	2	5	4	3	3	3	46	28	18	6%	6%	2%
Byggnad och anläggning	6	9	2	6	3	5	6	3	1	6	4	2	53	38	15	8%	5%	-38%
Diverse produkter				1	2	1		2	4		3	5	18	5	13	1%	4%	311%
Hem- och fritidsprodukter	3		1						2			2	8	4	4	1%	1%	58%
Informationssamhällets tjänster					1	1	1		2		1	1	7	3	4	1%	1%	111%
Kemiska produkter		2	1	2	1	2	1	1		2			12	9	3	2%	1%	-47%
Energi, mineraler, trä				2		1	2	2			1		8	6	2	1%	1%	-47%
Hälsa, medicinteknisk utrustning			1				2						3	3	0	1%	0%	-100%
Totalt	59	73	71	51	49	95	50	50	49	52	98	59	756	463	293			

7.6 Nederländerna

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter	16	27	81	35	43	54	37	21	15	11	13	10	363	304	59	32%	21%	-34%
Transport	5	8	110	18	19	13	15	17	7	7	8	11	238	194	44	20%	16%	-23%
Miljö, förpackning	6	9	32	18	16	13	10	11	7	8	6	8	144	109	35	11%	13%	9%
Informationssamhällets tjänster					3	4	1	6	3	4	3	12	36	10	26	1%	9%	785%
Energi, mineraler, trä	1		2	5	8	8	5	7	6	5	2	6	55	33	22	3%	8%	127%
Telekommunikation	8		9	6	14	2	3	4	1	6	6	6	65	44	21	5%	8%	62%
Diverse produkter			35	9	7	5	6	8	3	4	4	3	84	64	20	7%	7%	6%
Mekanik	4	6	40	10	1	5	4	5	3	4	1	7	90	71	19	7%	7%	-9%
Byggnad och anläggning		5	15	14	5	6	4	5	1	2	5	6	68	52	16	5%	6%	5%
Kemiska produkter	1	6	11	4	9	12	7	3	7	3		2	65	51	14	5%	5%	-7%
Läkemedelsprodukter			4	2	1		3	1			1		12	10	2	1%	1%	-32%
Hem- och fritidsprodukter	2	1	1		2		1				2		9	7	2	1%	1%	-3%
Hälsa, medicinteknisk utrustning			1	1			2						4	4	0	0%	0%	-100%
Totalt	43	62	341	122	128	122	98	88	53	54	51	71	1233	953	280			

7.7 Frankrike

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter	3	10	11	15	8	12	6	13	14	10	18	11	131	73	58	21%	21%	2%
Energi, mineraler, trä			6	2	5	1	6	4	6		29	4	63	20	43	6%	16%	177%
Byggnad och anläggning	1	4	3	1	1	4	11	7	10	4	11	14	71	29	42	8%	15%	86%
Telekommunikation	33	8	7	2	8		11	19	3	7	5	3	106	70	36	20%	13%	-34%
Läkemedelsprodukter	2	4	4	4	3	2	9	4	10	2	3	8	55	30	25	8%	9%	7%
Mekanik	7	8	8	7	5	1	3	1	10	4	5	1	60	39	21	11%	8%	-31%
Hälsa, medicinteknisk utrustning	3				1	2		1		3	3	9	22	6	16	2%	6%	243%
Diverse produkter		1	2	4	3		2	3	4	2		1	22	12	10	3%	4%	7%
Transport	8	1	2	7	9	3	3	1	1	2	3	2	42	33	9	9%	3%	-65%
Kemiska produkter		3		2	8	3		1	1	1	3	2	24	17	7	5%	3%	-47%
Informationssamhällets tjänster						1	2	1	1	1		1	7	3	4	1%	1%	71%
Hem- och fritidsprodukter	3	1	3	1			1		1		2		12	9	3	3%	1%	-57%
Miljö, förpackning	1	1	5	2	3	1	1			1		1	16	14	2	4%	1%	-82%
Totalt	61	41	51	47	54	30	55	55	61	37	82	57	631	355	276			

7.8 Österrike

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Byggnad och anläggning	11	11	28	9	30	39	41	11	16	26	17	15	254	174	80	31%	37%	20%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	3	7	7	2	4	1	9	7	14	7	9	1	71	36	35	6%	16%	153%
Telekommunikation	1	15	38	21	5	43	9	4	7	3	5	8	159	132	27	24%	13%	-47%
Mekanik	3	7	12	16	7	7		2	2	1	4	3	64	52	12	9%	6%	-40%
Energi, mineraler, trä				4	4	3	3	1	5	2	3	2	27	15	12	3%	6%	108%
Miljö, förpackning		4	5	2	5	5	4	3	2	3	2	4	39	28	11	5%	5%	2%
Transport	3	12	9	3	6	31	3	5		2	3	3	80	70	10	13%	5%	-63%
Kemiska produkter	2	3	3	4	3	3	4	3	1		3	1	30	23	7	4%	3%	-21%
Informationssamhällets tjänster					1	1	1		1	3	2	1	10	3	7	1%	3%	507%
Diverse produkter			2	3		3	1	2	2	2			15	9	6	2%	3%	73%
Hem- och fritidsprodukter	1	2		1	2						1	3	10	6	4	1%	2%	73%
Läkemedelsprodukter			2	1	1				1	1			6	4	2	1%	1%	30%
Hälsa, medicinteknisk utrustning	1			3	1	2		1				1	9	7	2	1%	1%	-26%
Totalt	25	61	106	69	69	138	75	39	51	50	49	42	774	559	215			

7.9 Sverige

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Transport	1	11	7	8	4	8	9	18	13	5	14	16	114	52	62	25%	33%	34%
Livsmedels- och jordbruksprodukter			1	4	18	6	13	7	11	4	7	6	77	44	33	21%	18%	-15%
Mekanik		3	5	7	2	4	2	2	4	1	2	6	38	23	15	11%	8%	-26%
Kemiska produkter	2	3	4	3	2	3	2	2	1	2	7	4	35	21	14	10%	7%	-25%
Energi, mineraler, trä		2		1	1	1	1	2	1	2	3	4	18	7	11	3%	6%	77%
Byggnad och anläggning		2	4	1	1	3	1	2	2		4	3	23	13	10	6%	5%	-13%
Miljö, förpackning	1	4		1	2	1	1	1	1	3		5	20	10	10	5%	5%	13%
Hem- och fritidsprodukter				1	1		4	7		1		3	17	7	10	3%	5%	61%
Telekommunikation		7		1	1	1	2	2	2	2	2	2	22	13	9	6%	5%	-22%
Diverse produkter	1						3	2	2		3	1	12	6	6	3%	3%	13%
Läkemedelsprodukter		2	2	3	3	1	1		1	1	2		16	12	4	6%	2%	-62%
Informationssamhällets tjänster						1	1	3			1		6	4	2	2%	1%	-44%
Hälsa, medicinteknisk utrustning										2			2	0	2	0%	1%	-44%
Totalt	5	34	23	30	35	29	40	48	38	23	45	50	400	212	188			

7.10 Spanien

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Telekommunikation	5	2	6	3	3			4	16	1	12	24	76	23	53	11%	23%	104%
Hälsa, medicinteknisk utrustning	1	1	1	13	3	2		6	3	9	10	7	56	21	35	10%	15%	48%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	4	1	8	1	6	7	6	9	6	6	6	4	64	35	29	17%	13%	-27%
Mekanik	6	6	5	9	1	4	5	1	1	3	4	16	61	36	25	18%	11%	-39%
Byggnad och anläggning	5	6	7	5	3	1	5	6	2	3	1	6	50	34	16	17%	7%	-58%
Transport	3	2	3		5	4	1	3	1	2	4	7	35	20	15	10%	7%	-34%
Hem- och fritidsprodukter			2	1	3	2	1	1	1	3	2	6	22	10	12	5%	5%	6%
Energi, mineraler, trä	1		1	2	1	1		2	1	2	2	3	16	7	9	3%	4%	14%
Kemiska produkter		1	3	1	3		2	2	1	1	1	1	16	12	4	6%	2%	-70%
Diverse produkter				1			3	2		1	1	1	9	5	4	2%	2%	-29%
Informationssamhällets tjänster					3		2	1		2		1	9	5	4	2%	2%	-29%
Miljö, förpackning		1		1	1	1	1	1			1	1	8	5	3	2%	1%	-47%
Läkemedelsprodukter	1				2			1	1		1		6	3	3	1%	1%	-11%
Sektor	26	20	36	37	34	22	26	39	33	33	45	77	428	201	227			

7.11 Danmark

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Transport	9	4	8	9	11	22	8	14	7	14	8	8	122	74	48	20%	32%	55%
Livsmedels- och jordbruksprodukter		5	6	4	7	4	8	5	10	5	6	5	65	35	30	10%	20%	105%
Byggnad och anläggning	3	3	1		10	26	3	1	8	6	1		62	46	16	13%	11%	-17%
Kemiska produkter	1	2	1	8	3	2		1	3	4	5	1	31	17	14	5%	9%	97%
Telekommunikation	16	4	16	26	1	47	4	6	2	2	2	3	129	118	11	33%	7%	-78%
Miljö, förpackning	1	3	4	2	6	3	3	1	2	2	1	6	34	23	11	6%	7%	14%
Energi, mineraler, trä				2	1	2	2	1	2	2	2	1	15	7	8	2%	5%	173%
Mekanik	5	5	3		2	4	1		1	3	1		25	20	5	6%	3%	-40%
Diverse produkter				3			2		2	2			9	5	4	1%	3%	91%
Läkemedelsprodukter				1	1	1	1	1	2		1		8	5	3	1%	2%	43%
Hälsa, medicinteknisk utrustning						1			1				2	1	1	0%	1%	139%
Hem- och fritidsprodukter	1	2	1			1	3						8	8	0	2%	0%	-100%
Informationssamhällets tjänster						1	1						2	2	0	1%	0%	-100%
Totalt	36	28	40	55	42	114	36	30	40	40	27	24	512	361	151			

7.12 Italien

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter	11	8	11	7	12	10	5	18	15	13	13	8	131	74	57	33%	40%	20%
Byggnad och anläggning	4	1	1	5		1	5	3	5	2	17	2	46	19	27	8%	19%	122%
Informationssamhällets tjänster					1	3	2	6	3	4	3	1	23	10	13	4%	9%	103%
Mekanik	10	2	2	7	5	1	4	2	5	3	1	2	44	33	11	15%	8%	-48%
Transport	3	7	3	1	1	4	5	2	3	1	2	3	35	26	9	12%	6%	-46%
Hem- och fritidsprodukter					1				1		4	2	8	1	7	0%	5%	994%
Miljö, förpackning		1	2	1	1	2			1	2	2	1	13	7	6	3%	4%	34%
Telekommunikation	2	2	4	1	1	2	2	1	1		1		17	14	3	6%	2%	-67%
Diverse produkter	1	1	1	1			1		1	1	1		8	5	3	2%	2%	-6%
Energi, mineraler, trä				1		1	5	1	2	1			11	8	3	4%	2%	-41%
Kemiska produkter		4	6	7	2	2				1	1		23	21	2	9%	1%	-85%
Läkemedelsprodukter			1	1	1			3			1		7	5	2	2%	1%	-38%
Hälsa, medicinteknisk utrustning		1					1					1	3	2	1	1%	1%	-22%
Totalt	31	27	31	32	25	26	30	36	37	28	46	20	369	225	144			

7.13 Norge

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter		2	4	5	5	1	4	3	14	4	18	2	62	21	41	17%	29%	74%
Transport	1	1	1	13	3	2		6	3	9	10	7	56	25	31	20%	22%	11%
Diverse produkter						1		24	2	1		1	29	1	28	1%	20%	2402%
Kemiska produkter		3	2	6	1	1	1	1	1	2	2	2	22	14	8	11%	6%	-49%
Mekanik	1				2		5		1	1		4	14	8	6	6%	4%	-33%
Telekommunikation	6	22	3	6	1	8	3	2	1	2	1		55	49	6	39%	4%	-89%
Informationssamhällets tjänster							2	1	2	1	2		8	3	5	2%	4%	49%
Läkemedelsprodukter						1				1		3	5	1	4	1%	3%	257%
Energi, mineraler, trä							1	1		1	1		4	2	2	2%	1%	-11%
Hem- och fritidsprodukter				1	1				1			1	4	2	2	2%	1%	-11%
Hälsa, medicinteknisk utrustning												1	1	0	1	0%	1%	
Miljö, förpackning		1	1		1	1				1			5	4	1	3%	1%	-78%
Byggnad och anläggning		1			1								2	2	0	2%	0%	-100%
Totalt	8	30	11	31	15	15	16	38	25	23	34	21	267	126	141			

7.14 Belgien

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Energi, mineraler, trä			1			1	3	4	13	1		5	28	7	21	3%	17%	574%
Hem- och fritidsprodukter				1		5	3	10	3	2	3	2	29	9	20	3%	16%	399%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	5	2	7	9	2	7	5	2	3	6	5	2	55	38	17	14%	14%	0%
Miljö, förpackning		2	4	8	2	1	3	6	2	1	1	3	33	21	12	8%	10%	28%
Byggnad och anläggning		1	1	2	2		3	3		2	2	3	19	9	10	3%	8%	150%
Telekommunikation	12	1	33	1	3	6		22	1		3	4	86	77	9	28%	7%	-74%
Transport	1			1	1	5	6	5	2	1	2	1	26	18	8	7%	7%	0%
Mekanik	3	5	11	18	5	4	1		3	1		4	55	47	8	17%	7%	-62%
Diverse produkter		3	1	7		5	3	3	2	2	1	2	29	21	8	8%	7%	-14%
Informationssamhällets tjänster						3	2	2	1		3	2	13	6	7	2%	6%	162%
Kemiska produkter	1		1	3	1	2		2		1			11	10	1	4%	1%	-78%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					1					1			2	1	1	0%	1%	125%
Läkemedelsprodukter	3	3			3		1						10	10	0	4%	0%	-100%
Totalt	25	17	59	50	20	39	30	59	30	18	20	28	396	274	122			

7.15 Polen

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Mekanik		5	21	26	32%
Miljö, förpackning	2	5	6	13	16%
Transport		9	3	12	15%
Energi, mineraler, trä	1	2	9	12	15%
Byggnad och anläggning		1	5	6	7%
Kemiska produkter	1	3		4	5%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	2	1	1	4	5%
Diverse produkter	1		2	3	4%
Hem- och fritidsprodukter	1			1	1%
Informationssamhällets tjänster			1	1	1%
Telekommunikation					0%
Läkemedelsprodukter					0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					0%
Totalt	8	26	48	82	

7.16 Slovakien

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Telekommunikation	1	25		26	33%
Energi, mineraler, trä		19	1	20	26%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	2	10	4	16	21%
Diverse produkter	2	3	2	7	9%
Mekanik		3	1	4	5%
Byggnad och anläggning	1	2		3	4%
Transport			1	1	1%
Miljö, förpackning		1		1	1%
Kemiska produkter					0%
Läkemedelsprodukter					0%
Hem- och fritidsprodukter					0%
Informationssamhällets tjänster					0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					0%
Totalt	6	63	9	78	

7.17 Grekland

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Telekommunikation	1								4	30		1	36	1	35	1%	48%	4359%
Energi, mineraler, trä	1	1			1	3	2	2	3	1	6	2	22	9	13	10%	18%	84%
Mekanik				2	2				4		2		10	4	6	4%	8%	91%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	4	5	4	2	7	4	1	2	1	1	1	1	33	28	5	30%	7%	-77%
Kemiska produkter		1	1	2	1	1		1	1	1			9	6	3	6%	4%	-36%
Transport	3	5	4	3	3	2	3	1			2		26	24	2	26%	3%	-89%
Byggnad och anläggning	1	2	2		2	2	1		1		1		12	10	2	11%	3%	-75%
Diverse produkter	1							1		1			3	1	2	1%	3%	155%
Läkemedelsprodukter	1			1		1			1			1	5	3	2	3%	3%	-15%
Hälsa, medicinteknisk utrustning								1	1				2	0	2	0%	3%	
Informationssamhällets tjänster					1				1				2	1	1	1%	1%	27%
Miljö, förpackning		2	1	1			1						5	5	0	5%	0%	-100%
Hem- och fritidsprodukter								1					1	1	0	1%	0%	-100%
Totalt	12	16	12	11	17	13	8	9	17	34	12	5	166	93	73			

7.18 Finland

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Byggnad och anläggning	1	4	5	3	2	5	5	5	3	10		5	48	27	21	16%	31%	100%
Transport	3	5	5	7	7	5	4	3	3	4	2	5	53	36	17	21%	25%	21%
Informationssamhällets tjänster						1	6	4	1	2	2	2	18	9	9	5%	13%	157%
Telekommunikation	1	3	3	3	2	1	2	1	1	1		2	20	16	4	9%	6%	-36%
Livsmedels- och jordbruksprodukter		1	1	1		4		1		1		1	10	7	3	4%	4%	10%
Mekanik	8	13	6	7	2	3	1	1	1			1	43	40	3	23%	4%	-81%
Energi, mineraler, trä					3		1			1		2	7	4	3	2%	4%	93%
Miljö, förpackning	1	3	1	2		1				1	1		10	8	2	5%	3%	-36%
Diverse produkter	2		1		4		2	1	2				12	10	2	6%	3%	-49%
Kemiska produkter	1	1			3	3		1			1		10	9	1	5%	1%	-71%
Läkemedelsprodukter		2			1		1	1		1			6	5	1	3%	1%	-49%
Hem- och fritidsprodukter		2											2	2	0	1%	0%	-100%
Hälsa, medicinteknisk utrustning															0	0%	0%	
Totalt	17	34	22	23	24	23	22	18	11	21	6	18	239	172	67			

7.19 Tjeckien

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Livsmedels- och jordbruksprodukter	4	8	4	16	26%
Mekanik	1	6	3	10	16%
Miljö, förpackning	5	2	2	9	15%
Byggnad och anläggning	1	2	2	5	8%
Diverse produkter		2	3	5	8%
Energi, mineraler, trä			4	4	6%
Transport	1	1	1	3	5%
Informationssamhällets tjänster	1	1	1	3	5%
Kemiska produkter		1	1	2	3%
Läkemedelsprodukter		2		2	3%
Hälsa, medicinteknisk utrustning		2		2	3%
Hem- och fritidsprodukter	1			1	2%
Telekommunikation					0%
Totalt	14	27	21	62	

7.20 Ungern

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Livsmedels- och jordbruksprodukter	2	8	4	14	30%
Miljö, förpackning		6	4	10	21%
Diverse produkter	2	1	5	8	17%
Transport		3	1	4	9%
Byggnad och anläggning		3		3	6%
Mekanik		2	1	3	6%
Energi, mineraler, trä		3		3	6%
Kemiska produkter		1		1	2%
Informationssamhällets tjänster		1		1	2%
Telekommunikation					0%
Läkemedelsprodukter					0%
Hem- och fritidsprodukter					0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					0%
Totalt	4	28	15	47	

7.21 Slovenien

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Byggnad och anläggning	10	8	5	23	55%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	1	1	4	6	14%
Telekommunikation	1	4		5	12%
Transport		2	1	3	7%
Mekanik		2		2	5%
Miljö, förpackning		1		1	2%
Kemiska produkter			1	1	2%
Diverse produkter		1		1	2%
Läkemedelsprodukter					0%
Energi, mineraler, trä					0%
Hem- och fritidsprodukter					0%
Informationssamhällets tjänster					0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					0%
Totalt	12	19	11	42	

7.22 Lettland

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Mekanik	4	3	3	10	24%
Miljö, förpackning	1	3	4	8	20%
Diverse produkter	1	6	1	8	20%
Livsmedels- och jordbruksprodukter	3	1	2	6	15%
Transport		3		3	7%
Kemiska produkter	1	1		2	5%
Energi, mineraler, trä	2			2	5%
Läkemedelsprodukter	1			1	2%
Hem- och fritidsprodukter		1		1	2%
Telekommunikation					0%
Byggnad och anläggning					0%
Informationssamhällets tjänster					0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					0%
Totalt	13	18	9	41	

7.23 Schweiz

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter		1	8	6	8	1	5	2	1	5	1	4	42	31	11	30%	28%	-7%
Telekommunikation	11	5				3	1	1	1	2	2	2	28	20	8	19%	20%	5%
Transport	2		2	1	1	1	1	1		2		3	14	9	5	9%	13%	46%
Diverse produkter					1				1		3		5	1	4	1%	10%	950%
Kemiska produkter		1	2		3	1	1			4			12	8	4	8%	10%	31%
Hälsa, medicinteknisk utrustning	1	1							1			2	5	2	3	2%	8%	294%
Mekanik		3	3	1	2	1			1	1			12	10	2	10%	5%	-48%
Miljö, förpackning			3		1	1		1		1		1	8	6	2	6%	5%	-13%
Läkemedelsprodukter	1	2	2		1	1	3	1				1	12	11	1	10%	3%	-76%
Byggnad och anläggning				3									3	3	0	3%	0%	-100%
Energi, mineraler, trä	1			2			1						4	4	0	4%	0%	-100%
Hem- och fritidsprodukter														0	0	0%	0%	
Informationssamhällets tjänster														0	0	0%	0%	
Totalt	16	13	20	13	17	9	12	6	5	15	6	13	145	105	40			

7.24 Island

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter				3	3	4	5	3	2	4	5	1	30	19	11	76%	35%	-53%
Transport					1					2	8		11	1	10	4%	32%	706%
Miljö, förpackning			1	1						1	2		5	2	3	8%	10%	21%
Diverse produkter								1		1	1		3	1	2	4%	6%	61%
Hem- och fritidsprodukter										2			2	0	2	0%	6%	
Kemiska produkter									1				1	0	1	0%	3%	
Läkemedelsprodukter											1		1	0	1	0%	3%	
Mekanik				1						1			2	1	1	4%	3%	-19%
Byggnad och anläggning														0	0	0%	0%	
Energi, mineraler, trä														0	0	0%	0%	
Hälsa, medicinteknisk utrustning														0	0	0%	0%	
Informationssamhällets tjänster							1						1	1	0	4%	0%	-100%
Telekommunikation														0	0	0%	0%	
Totalt	0	0	1	5	4	4	6	4	3	11	17	1	56	25	31			

7.25 Portugal

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter	1	6		5	2	5	1	1		1	1	4	27	20	7	32%	26%	-20%
Transport			1	1			1	1	2		2		8	4	4	6%	15%	130%
Diverse produkter							1		1		3		5	1	4	2%	15%	819%
Informationssamhällets tjänster							1		2	1		1	5	1	4	2%	15%	819%
Telekommunikation	1	10		1	1				2			1	16	13	3	21%	11%	-47%
Hem- och fritidsprodukter				1				1		1			3	1	2	2%	7%	359%
Byggnad och anläggning	3				1		1	1				1	7	6	1	10%	4%	-62%
Miljö, förpackning		1	3		1						1		6	5	1	8%	4%	-54%
Läkemedelsprodukter									1				1	0	1	0%	4%	
Mekanik		2	2	2	1								7	7	0	11%	0%	-100%
Kemiska produkter				1			1						2	2	0	3%	0%	-100%
Energi, mineraler, trä							1						1	1	0	2%	0%	-100%
Hälsa, medicinteknisk utrustning			1										1	1	0	2%	0%	-100%
Totalt	5	19	7	11	6	5	7	4	8	3	7	7	89	62	27			

7.26 Irland

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Diverse produkter						1		1	4				6	1	5	4%	19%	326%
Läkemedelsprodukter									1		1	3	5	0	5	0%	19%	
Byggnad och anläggning		1	1		3		1	1	2	1			10	6	4	26%	15%	-43%
Transport								1		3			4	1	3	4%	11%	156%
Miljö, förpackning		1	1	1			1	1	1			1	7	4	3	17%	11%	-36%
Livsmedels- och jordbruksprodukter		1			1					2			4	2	2	9%	7%	-15%
Informationssamhällets tjänster						1		2					3	1	2	4%	7%	70%
Telekommunikation		1	1			5						1	8	7	1	30%	4%	-88%
Mekanik	1											1	2	1	1	4%	4%	-15%
Hem- och fritidsprodukter									1				1	0	1	0%	4%	
Kemiska produkter														0	0	0%	0%	
Energi, mineraler, trä														0	0	0%	0%	
Hälsa, medicinteknisk utrustning														0	0	0%	0%	
Totalt	1	4	3	1	4	7	2	6	9	6	1	6	50	23	27			

7.27 Liechtenstein

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Miljö, förpackning								2			3		5	31%
Energi, mineraler, trä								2				1	3	19%
Informationssamhällets tjänster								1	1	1			3	19%
Byggnad och anläggning										1	1		2	13%
Kemiska produkter								2					2	13%
Livsmedels- och jordbruksprodukter										1			1	6%
Diverse produkter														0%
Hem- och fritidsprodukter														0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning														0%
Läkemedelsprodukter														0%
Mekanik														0%
Telekommunikation														0%
Transport														0%
Totalt								7	1	3	4	1	16	

7.28 Luxemburg

Sektor	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totalt	Totalt 95-02	Totalt 02-06	Andel 02	Andel 06	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter										2		1	3	0	3	0%	20%	
Informationssamhällets tjänster						3			2	1			6	3	3	27%	20%	-27%
Telekommunikation					1				1		1		3	1	2	9%	13%	47%
Byggnad och anläggning											1	1	2	0	2	0%	13%	
Diverse produkter									1	1			2	0	2	0%	13%	
Energi, mineraler, trä				1		2			1		1		5	3	2	27%	13%	-51%
Miljö, förpackning	1			1							1		3	2	1	18%	7%	-63%
Transport						2							2	2	0	18%	0%	-100%
Mekanik														0	0	0%	0%	
Kemiska produkter														0	0	0%	0%	
Läkemedelsprodukter														0	0	0%	0%	
Hem- och fritidsprodukter														0	0	0%	0%	
Hälsa, medicinteknisk utrustning														0	0	0%	0%	
Totalt	1	0	0	2	1	7	0	0	5	4	4	2	26	11	15			

7.29 Estland

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Livsmedels- och jordbruksprodukter		1	2	3	20%
Diverse produkter		1	2	3	20%
Mekanik		1	1	2	13%
Kemiska produkter		1	1	2	13%
Telekommunikation		1		1	7%
Transport		1		1	7%
Miljö, förpackning			1	1	7%
Läkemedelsprodukter		1		1	7%
Informationssamhällets tjänster			1	1	7%
Byggnad och anläggning					0%
Energi, mineraler, trä					0%
Hem- och fritidsprodukter					0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					0%
Totalt	0	7	8	15	

7.30 Litauen

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Livsmedels- och jordbruksprodukter	4		1	5	38%
Telekommunikation		4		4	31%
Byggnad och anläggning		1	1	2	15%
Diverse produkter		1		1	8%
Informationssamhällets tjänster		1		1	8%
Transport					0%
Mekanik					0%
Miljö, förpackning					0%
Kemiska produkter					0%
Läkemedelsprodukter					0%
Energi, mineraler, trä					0%
Hem- och fritidsprodukter					0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					0%
Totalt	4	7	2	13	

7.31 Malta

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Byggnad och anläggning			3	3	27%
Mekanik		1	1	2	18%
Informationssamhällets tjänster			2	2	18%
Livsmedels- och jordbruksprodukter			1	1	9%
Transport	1			1	9%
Diverse produkter	1			1	9%
Energi, mineraler, trä	1			1	9%
Telekommunikation					0%
Miljö, förpackning					0%
Kemiska produkter					0%
Läkemedelsprodukter					0%
Hem- och fritidsprodukter					0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					0%
Totalt	3	1	7	11	

7.32 Cypern

Sektor	2004	2005	2006	Totalt	Andel
Telekommunikation			1	1	50%
Diverse produkter	1			1	50%
Livsmedels- och jordbruksprodukter					0%
Transport					0%
Byggnad och anläggning					0%
Mekanik					0%
Miljö, förpackning					0%
Kemiska produkter					0%
Läkemedelsprodukter					0%
Energi, mineraler, trä					0%
Hem- och fritidsprodukter					0%
Informationssamhällets tjänster					0%
Hälsa, medicinteknisk utrustning					0%
Totalt	1		1	2	

8 Detaljerade utlåtanden enligt direktiv 98/34/EG -1998-2006

8.1 Kommissionens och medlemsstaternas detaljerade utlåtanden och observationer, per land och sektor

Sektor	IS	IT	NO	CY	LT	CH	LU	DE	EL	BE	MT	EE	DK	PT	CZ	FR	LI	LV	SK	ES	PL	HU	NL	SI	AT	SE	IE	FI	UK	Totalt ¹⁰	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ¹¹	Andel 02-06 ¹²	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter	22	65	38		1	18		24	6	20	2	2	50	8	11	57		4	11	18	1	4	63	3	21	15		1	20	485	196	289	35%	51%	46%
Miljö, förpackning	2	2	1				1	31		27		1	13			5	1		2				35		10	1			1	133	65	68	37%	38%	1%
Hälsa, medicinteknisk utrustning		1				1				9						8							2			1				22	12	10	57%	32%	-44%
Diverse produkter	1	4	3	1		3	1		3	8			8	2		5		1	2	5	1	5	6		2		6	4	5	76	32	44	32%	26%	-20%
Hem- och fritidsprodukter	2	5	5			1		1		8			1	2	1	2				1			5		3	4				41	22	19	54%	26%	-51%
Byggnad och anläggning		23			1	1	1	56	6	8			2	2		15	1		1	6	3		5	1	33	2		8		175	77	98	20%	25%	26%
Mekanik		21	9		2	3		11	7	14		1	1	4	1	7		4		8	7		3	1	11	4		2	9	130	72	58	29%	25%	-15%
Energi, mineraler, trä		6	4				2		6	3			2	2	2	13				9	3		3		5	2		4	2	68	22	46	18%	23%	25%
Telekommunikation		4	17		2	5	1	28	4	7		1	1	1		8				5			7	2	25	1			15	134	64	70	14%	18%	27%
Läkemedelsprodukter	1	1	8					2		3			5		1	16		1								1			39	23	16	24%	17%	-30%	
Kemiska produkter	1	2	9			5		6	3	2			22			6				3			25		6	12		1	2	105	88	17	58%	16%	-73%
Transport	3	6	20			5		10	3	3	1		8	1	2	6			1	2	1		9		8	12		7	8	116	53	63	12%	15%	24%
Informationssamhällets tjänster		7	1					2		8	1		4	1			2						3		2	3			1	35	24	11	32%	9%	-73%
Totalt ¹³	32	147	115	1	6	42	6	171	38	120	4	5	117	23	18	148	4	10	17	57	16	9	166	7	126	58	6	27	63	1559	750	809	26%	27%	3%
Antal DU 98-02	10	65	46			25	0	56	10	76			69	15		75	0			19			116		92	28	2	18	28	750					
Antal DU 02-06	22	82	69	1	6	17	6	115	28	44	4	5	48	8	18	73	4	10	17	38	16	9	50	7	34	30	4	9	35	809					
Andel 98-02	42%	48%	55%			45%	0%	18%	19%	44%			27%	48%		37%				16%			23%		25%	19%	13%	18%	11%	26%					
Andel 02-06	71%	57%	51%	50%	46%	43%	40%	38%	38%	36%	36%	33%	32%	30%	29%	26%	25%	24%	22%	21%	20%	19%	18%	17%	16%	16%	15%	13%	12%	27%					
Förändring	70%	19%	-7%			-5%		108%	103%	-18%			18%	-39%		-29%				32%			-22%		-37%	-15%	11%	-26%	11%	3%					

¹⁰ Totalt antal detaljerade utlåtanden per sektor, 1998 – 2006. Observera att det totala antalet detaljerade utlåtanden egentligen skall vara något lägre. Detta beror på att vi valt att registrera ett detaljerat utlåtande som innehåller anmärkningar rörande mer än en problemtyp, se nedan, som två detaljerade utlåtanden.

¹¹ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

¹² Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

¹³ Totalt antal detaljerade utlåtanden som respektive lands anmälningar förorsakat, 1998 - 2006.

8.2 Kommissionens och medlemsstaternas detaljerade utlåtanden och observationer uppdelade efter problemtyp

8.2.1 Ömsesidigt erkännande – produkter

Sektor	CY	IS	IT	BE	LT	DK	NO	LU	LI	EL	MT	CZ	CH	LV	DE	PL	NL	FR	ES	FI	SK	AT	SE	PT	IE	EE	SI	HU	UK	Totalt ¹⁴	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ¹⁵	Andel 02-06 ¹⁶	Förändring	
Miljö, förpackning		2	1	23		11	1		1						13		26	2			2	9	1						1	93	42	51	24%	28%	17%	
Livsmedels- och jordbruksprodukter		14	38	7		31	12			6	1	5	4	2	12		27	32	11		4	9	7			1	2		12	237	89	148	16%	26%	64%	
Hälsa, medicinteknisk utrustning			1	1													2	3					1							8	3	5	14%	16%	13%	
Diverse produkter	1	1	3	4		1	3	1		2			1	1		1	5	2	4	3		2			4			3	4	46	20	26	20%	15%	-24%	
Hem- och fritidsprodukter			4	7		1	4					1	1		1		1	2				1	2	1						26	15	11	37%	15%	-59%	
Byggnad och anläggning			16	7		2		1	1	3					15	1	5	4	3	4	1	23		1			1			88	38	50	10%	13%	30%	
Läkemedelsprodukter		1		1		2	4						1					5												14	3	11	3%	12%	271%	
Mekanik			6	7	2		7			3		1	2	3	4	4	2	5	4			4	1	1						4	60	32	28	13%	12%	-8%
Energi, mineraler, trä			5	2		2	1	1		4		2				3	1	4	3	4			2	1						35	15	20	13%	10%	-20%	
Kemiska produkter		1	2	1		10	5						2		6		15	4	1	1		3	6						1	58	47	11	31%	10%	-67%	
Transport		1	5	2		2	7			2	1	1	2		4	1	3	5	2	4	1	4	4	1					5	57	29	28	7%	7%	1%	
Telekommunikation			1	1	1	1	2								3		1	1				8							3	22	11	11	2%	3%	16%	
Informationssamhällets tjänster			5	4					1								2					2	1							15	12	3	16%	2%	-85%	
Totalt¹⁷	1	20	87	67	3	63	46	3	3	20	2	11	12	6	58	10	90	69	28	16	8	65	25	5	4	1	3	3	30	759	356	403	13%	14%	8%	
Antal DU 98-02		5	33	39		31	18	0	0	7			6		18		62	41	11	9		47	10	3	2				14	356						
Antal DU 02-06	1	15	54	28	3	32	28	3	3	13	2	11	6	6	40	10	28	28	17	7	8	18	15	2	2	1	3	3	16	403						
Andel 98-02		21%	24%	23%		12%	21%	0%		13%			11%		6%		12%	20%	9%	9%		13%	7%	10%	13%				5%	13%						
Andel 02-06	50%	48%	38%	23%	23%	21%	21%	20%	19%	18%	18%	18%	15%	15%	13%	12%	10%	10%	10%	10%	10%	8%	8%	7%	7%	7%	7%	6%	5%	14%						
Förändring		132%	55%	2%		76%	-3%			35%			40%		125%		18%	50%	2%	15%		35%	20%	23%				1%	8%							

¹⁴ Totalt antal detaljerade utlåtanden innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter per sektor, 1998 – 2006.

¹⁵ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

¹⁶ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

¹⁷ Totalt antal detaljerade utlåtanden innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter som respektive lands anmälningar förorsakat, 1998 - 2006.

8.2.2 Bristande överensstämmelse med sekundärrätt

Sektor	NO	CH	EE	LT	DE	EL	LU	PT	MT	IT	IS	FR	BE	SK	ES	CZ	DK	LV	SI	HU	NL	AT	IE	PL	SE	UK	FI	LI	CY	Totalt ¹⁸	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ¹⁹	Andel 02-06 ²⁰	Forändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter	26	10	1	1	12			8	1	26	4	25	13	7	6	6	17	2	1	2	32	12		1	6	7	1			227	94	133	17%	24%	40%
Hälsa, medicinteknisk utrustning		1										5	8																14	9	5	43%	16%	-62%	
Telekommunikation	10	5	1	1	25	4	1	1		2		7	6		5				2		6	4			1	11			92	34	58	8%	15%	98%	
Miljö, förpackning			1		18		1			1		3	4		1		1		1		6	1							38	15	23	9%	13%	47%	
Läkemedelsprodukter	4				2					1		11	2				2	1							1				24	13	11	14%	12%	-14%	
Mekanik	2	1	1		5	4			1	10		1	1					1			1	3			3	1	1	2	41	14	27	6%	12%	104%	
Energi, mineraler, trä	3					2	1	1		1		9	1		4							1	5						28	9	19	8%	10%	26%	
Byggnad och anläggning				1	28	3				4		10	1		3								8	2			1		61	25	36	6%	9%	43%	
Diverse produkter		2				1		2		1		1	2	2	1		7			2						1			24	11	13	11%	8%	-31%	
Kemiska produkter	4	3				3						2			2		12				8	3			4	1			42	33	9	22%	8%	-62%	
Transport	13	3			3	1				1	1	1	1			1	4				5				5	3			42	12	30	3%	7%	161%	
Informationssamhällets tjänster	1				2			1	1	2			4				4					1				2	1		19	12	7	16%	5%	-66%	
Hem- och fritidsprodukter											1				1							2	2						6	4	2	10%	3%	-72%	
Totalt	63	25	4	3	95	18	3	14	2	49	6	75	43	9	26	7	47	4	4	4	62	38	2	6	20	25	4	0	0	658	285	373	10%	13%	25%
Antal DU 98-02	22	14			30	3	0	9		25	1	33	27		6		32				41	14	0		8	8	2	0		285					
Antal DU 02-06	41	11	4	3	65	15	3	5	2	24	5	42	16	9	20	7	15	4	4	4	21	24	2	6	12	17	2	0	0	373					
Andel 98-02	26%	25%			10%	6%	0%	29%		18%	4%	16%	16%		5%		12%				8%	7%	0%		5%	3%	2%		10%						
Andel 02-06	30%	28%	27%	23%	21%	21%	20%	19%	18%	17%	16%	15%	13%	12%	11%	11%	10%	10%	10%	9%	8%	7%	7%	7%	6%	6%	3%	0%	0%	13%					
Forändring	16%	10%			120%	263%		-36%		-9%	287%	-7%	-16%		120%		-20%				-7%	0%			20%	89%	48%		25%						

¹⁸ Totalt antal detaljerade utlåenden innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter per sektor, 1998 – 2006.

¹⁹ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåenden per sektor.

²⁰ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåenden per sektor.

8.2.3 Ömsesidigt erkännande - certifiering/provningar

Sektor	LI	PT	HU	DE	IT	SE	AT	DK	UK	ES	FR	NL	BE	FI	NO	CH	IS	EL	IE	LU	EE	CY	LV	LT	MT	PL	SI	SK	CZ	Totalt ²¹	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ²²	Andel 02-06 ²³	Förändring
Byggnad och anläggning		1		13	3	2	2				1			3		1														26	12	14	3%	4%	15%
Hem- och fritidsprodukter		1			1	2						2	1		1															8	6	2	15%	3%	-81%
Diverse produkter											2	1	2	1																6	5	1	5%	1%	-88%
Energi, mineraler, trä									2	2		1																		5	4	1	3%	1%	-85%
Informationssamhällets tjänster	1																													1	0	1	0%	1%	
Livsmedels- och jordbruksprodukter			2		1	2		2	1	1		4				4	4													21	16	5	3%	1%	-69%
Läkemedelsprodukter								1																						1	0	1	0%	1%	
Mekanik		2		2	5	2	4	1	4	1	1		6																	28	26	2	11%	1%	-92%
Miljö, förpackning								1				3																		4	3	1	2%	1%	-68%
Transport				3		3	4	2				1			3															16	13	3	3%	1%	-76%
Hälsa, medicinteknisk utrustning																														0	0	0	0%	0%	
Kemiska produkter						2						2	1																	5	5	0	3%	0%	-100%
Telekommunikation					1		13		1						5															20	19	1	4%	0%	-94%
Totalt	1	4	2	18	11	13	23	7	8	4	4	14	10	7	6	5	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	141	109	32	4%	1%	-72%
Antal DU 98-02	0	3		8	7	10	21	6	6	2	1	13	10	7	6	5	4	0	0	0										109					
Antal DU 02-06	1	1	2	10	4	3	2	1	2	2	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32					
Andel 98-02		10%		3%	5%	7%	6%	2%	2%	2%	0%	3%	6%	7%	7%	9%	17%	0%	0%	0%										4%					
Andel 02-06	6%	4%	4%	3%	3%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%						
Förändring		-62%		27%	-46%	-76%	-84%	-72%	-70%	-34%	120%	-86%	-100%	-100%	-100%	-100%	-100%													-72%					

²¹ Totalt antal detaljerade utlåtanden innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter per sektor, 1998 – 2006.

²² Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

²³ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

8.3 Kommissionens detaljerade utlåtanden och observationer, uppdelade efter problemtyp

8.3.1 Ömsesidigt erkännande – produkter

Sektor	CY	IS	NO	IT	LU	LI	MT	CH	LT	BE	EL	LV	PL	CZ	PT	EE	DK	FI	FR	SE	SI	AT	ES	HU	NL	DE	UK	SK	IE	Totalt ²⁴	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ²⁵	Andel 02-06 ²⁶	Forändring	
Hälsa, medicinteknisk utrustning										1									3											4	0	4	0%	13%		
Livsmedels- och jordbruksprodukter		14	12	9			1	4		2	3	2		2		1	6		11	4	2	7	5		7	4	5			101	35	66	6%	12%	86%	
Diverse produkter	1	1	3	2	1			1		3	2	1	1					1	1				1	2	1					22	4	18	4%	11%	162%	
Hem- och fritidsprodukter			4	2				1		6					1					2		1								17	9	8	22%	11%	-50%	
Läkemedelsprodukter		1	4							1				1			1		3											11	2	9	2%	10%	355%	
Mekanik			7	6				2		5	2	1	4	1	1				3	1			4	1		2	3	1		44	22	22	9%	9%	6%	
Byggnad och anläggning				16	1	1			1	5			1		1		2	1	2			11	3			7				52	23	29	6%	7%	25%	
Energi, mineraler, trä			1	1	1					2	2		1	1				2	2	1			1		1					16	5	11	4%	6%	32%	
Kemiska produkter		1	5					2		1							2		1	3		1			3					19	13	6	8%	6%	-35%	
Miljö, förpackning		2	1			1				3							2					2			5	1				17	8	9	5%	5%	8%	
Transport		1	7	2			1	2		1	1		1		1		2	4	1	2		3	1		2	3	2	1		38	16	22	4%	5%	44%	
Informationssamhällets tjänster				5		1				4										1		2			2					15	12	3	16%	2%	-85%	
Telekommunikation			2	1					1													6			1					11	7	4	2%	1%	-34%	
Totalt	1	20	46	44	3	3	2	12	2	34	10	4	8	5	4	1	15	8	27	14	2	37	12	2	24	18	8	1	0	367	156	211	5%	7%	30%	
Antal DU 98-02		5	18	14	0	0		6		21	2				2		6	4	13	5		28	5		16	10	1		0	156						
Antal DU 02-06	1	15	28	30	3	3	2	6	2	13	8	4	8	5	2	1	9	4	14	9	2	9	7	2	8	8	7	1	0	211						
Andel 98-02		21%	21%	10%	0%			11%		12%	4%				6%		2%	4%	6%	3%		8%	4%		3%	3%	0%		0%	5%						
Andel 02-06	50%	48%	21%	21%	20%	19%	18%	15%	15%	11%	11%	10%	10%	8%	7%	7%	6%	6%	5%	5%	5%	4%	4%	4%	3%	3%	2%	1%	0%	7%						
Forändring		132%	-3%	102%				40%		-12%	190%				15%		155%	48%	-	44%		-	-7%		-9%	-	521%			30%						

²⁴ Totalt antal detaljerade utlåtanden innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter per sektor, 1998 – 2006.

²⁵ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

²⁶ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

8.3.2 Bristande överensstämmelse med sekundärrätt

Sektor	NO	CH	EE	EL	MT	IS	LT	LU	PT	SI	DE	IT	BE	ES	CZ	FR	LV	AT	SE	HU	SK	UK	PL	NL	DK	FI	IE	LI	CY	Totalt ²⁷	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ²⁸	Andel 02-06 ²⁹	Förändring	
Hälsa, medicinteknisk utrustning		1											1			4														6	0	6	0%	19%		
Livsmedels- och jordbruksprodukter	26	10	1		1	4	1		3	1	3	6	7	4	4	8	2	8	3	2	5	3	1	9	4					116	40	76	7%	13%	88%	
Telekommunikation	10	5	1	4			1	1	1	2	20	2	5	5		3		4	1			11		6						82	31	51	7%	13%	91%	
Läkemedelsprodukter	4										1	1	1			2	1		1						2					13	3	10	3%	11%	237%	
Mekanik	2	1	1	3							2	7		2					3	1		1	1							24	7	17	3%	7%	156%	
Kemiska produkter	4	3		1															2						2					12	6	6	4%	6%	40%	
Transport	13	3		1		1					1	1			1	1			5			2		1	2					32	9	23	2%	6%	167%	
Energi, mineraler, trä	3			2				1	1			1		2		3														13	4	9	3%	5%	35%	
Informationssamhällets tjänster	1				1						2	2	4						2			1		1	4					18	12	6	16%	5%	-71%	
Byggnad och anläggning				3							4	4		2		5		2					1			1				22	6	16	2%	4%	164%	
Diverse produkter		2		1								1	1	1						1					2					9	3	6	3%	4%	16%	
Miljö, förpackning			1							1	2	1		1		1								2	1					10	4	6	2%	3%	44%	
Hem- och fritidsprodukter						1								1										1						4	3	1	7%	1%	-81%	
Totalt	63	25	4	15	2	6	2	2	5	4	35	26	19	18	5	27	3	18	15	3	5	18	3	20	17	1	0	0	0	361	128	233	4%	8%	74%	
Antal DU 98-02	22	14		2		1		0	2		8	14	9	3		8		6	4			7		13	14	1	0	0		128						
Antal DU 02-06	41	11	4	13	2	5	2	2	3	4	27	12	10	15	5	19	3	12	11	3	5	11	3	7	3	0	0	0	0	233						
Andel 98-02	26%	25%		4%		4%		0%	6%		3%	10%	5%	3%		4%		2%	3%			3%		3%	5%	1%	0%	0%		4%						
Andel 02-06	30%	28%	27%	18%	18%	16%	15%	13%	11%	10%	9%	8%	8%	8%	8%	7%	7%	6%	6%	6%	6%	4%	4%	3%	2%	0%	0%	0%	0%	8%						
Förändring	16%	10%		372%		287%			72%		242%	-19%	58%	231%		74%		241%	119%			39%		-2%	-64%	-100%				74%						

²⁷ Totalt antal detaljerade utlåenden innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter per sektor, 1998 – 2006.

²⁸ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåenden per sektor.

²⁹ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåenden per sektor.

8.3.3 Ömsesidigt erkännande - certifiering/provningar

Sektor	LI	PT	HU	IT	SE	DK	ES	FR	UK	AT	NO	BE	CH	FI	DE	NL	IS	EL	IE	LU	EE	CY	LV	LT	MT	PL	SI	SK	CZ	Totalt ³⁰	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ³¹	Andel 02-06 ³²	Förändring
Hem- och fritidsprodukter		1		1	2						1	1																		6	4	2	10%	3%	-72%
Byggnad och anläggning		1		2						2			1	2	4															12	8	4	2%	1%	-51%
Diverse produkter								2				1		1		1														5	4	1	4%	1%	-85%
Energi, mineraler, trä							2																							2	1	1	1%	1%	-40%
Informationssamhällets tjänster	1																													1	0	1	0%	1%	
Livsmedels- och jordbruksprodukter			2	1	2				1				4			1	4													15	11	4	2%	1%	-64%
Läkemedelsprodukter						1																								1	0	1	0%	1%	
Mekanik		1		1	1	1	1	1	1	3		3			1															14	12	2	5%	1%	-82%
Hälsa, medicinteknisk utrustning																														0	0	0	0%	0%	
Kemiska produkter					2							1				1														4	4	0	3%	0%	-100%
Miljö, förpackning						1										2														3	3	0	2%	0%	-100%
Telekommunikation				1						13	5																			19	18	1	4%	0%	-94%
Transport					3	1				2				2	1															9	7	2	2%	0%	-70%
Totalt	1	3	2	6	10	4	3	3	2	20	6	6	5	5	6	5	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	91	72	19	3%	1%	-75%
Antal DU 98-02	0	2		2	7	3	2	1	0	19	6	6	5	5	5	5	4	0	0	0										72					
Antal DU 02-06	1	1	2	4	3	1	1	2	2	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19					
Andel 98-02		6%		1%	5%	1%	2%	0%	0%	5%	7%	3%	9%	5%	2%	1%	17%	0%	0%	0%										3%					
Andel 02-06	6%	4%	4%	3%	2%	1%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%					
Förändring		-43%		89%	-66%	-43%	-67%	-46%		-91%	-100%	-100%	-100%	-100%	-80%	-100%	-100%													-75%					

³⁰ Totalt antal detaljerade utlåenden innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter per sektor, 1998 – 2006.

³¹ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåenden per sektor.

³² Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåenden per sektor.

8.4 Medlemsstaternas detaljerade utlåtan, uppdelade efter problemtyp

8.4.1 Ömsesidigt erkännande – produkter

Sektor	DK	IT	BE	DE	CZ	SK	LT	NL	EL	IE	ES	FR	LV	AT	FI	UK	SE	HU	PL	SI	PT	LU	EE	CY	MT	Totalt ³³	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ³⁴	Andel 02-06 ³⁵	Förändring	
Miljö, förpackning	9	1	20	12				21				2		7		1	1									74	34	40	20%	24%	16%	
Livsmedels- och jordbruksprodukter	25	29	5	8	3	4		20	3		6	21		2		7	3									136	54	82	11%	16%	52%	
Hem- och fritidsprodukter	1	2	1	1	1			1				2														9	3	6	8%	9%	13%	
Diverse produkter	1	1	1			2		4		4	3	1		2	2	4		1								26	16	10	17%	7%	-56%	
Byggnad och anläggning			2	8		1	1	5	3			2		12	3					1						38	15	23	4%	6%	51%	
Energi, mineraler, trä	2	4			1				2		2	2			2		1		2		1					19	10	9	9%	5%	-47%	
Kemiska produkter	8	2		6				12			1	3		2	1	1	3									39	34	5	24%	5%	-78%	
Hälsa, medicinteknisk utrustning		1						2									1									4	3	1	14%	4%	-74%	
Läkemedelsprodukter	1											2														3	1	2	1%	2%	100%	
Mekanik			2	1					1		3	2	2			3										14	10	4	4%	2%	-58%	
Telekommunikation	1		1	3								1		2		3										11	4	7	1%	2%	100%	
Transport	2	3	1	1	1			1	1		1	4		1		3	2									21	16	5	4%	1%	-66%	
Informationssamhällets tjänster																										0	0	0	0%	0%		
Totalt	50	43	33	40	6	7	1	66	10	4	16	42	2	28	8	22	11	1	2	1	1	0	0	0	0	394	200	194	7%	7%	-5%	
Antal DU 98-02	25	19	18	8				46	5	2	6	28		19	5	13	5									200						
Antal DU 02-06	25	24	15	32	6	7	1	20	5	2	10	14	2	9	3	9	6	1	2	1	0	0	0	0	0	194						
Andel 98-02	10%	14%	10%	3%				9%	9%	13%	5%	14%		5%	5%	5%	3%					3%	0%	0%	0%	7%						
Andel 02-06	17%	17%	12%	11%	10%	9%	8%	7%	7%	7%	6%	5%	5%	4%	4%	3%	3%	2%	2%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	7%						
Förändring	70%	19%	18%	305%				-21%	-27%	-44%	10%	-63%		-19%	-11%	-39%	-4%															

³³ Totalt antal detaljerade utlåtan innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter per sektor, 1998 – 2006.

³⁴ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtan per sektor.

³⁵ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtan per sektor.

8.4.2 Bristande överensstämmelse med sekundärrätt

Sektor	DE	FR	DK	IT	LT	PT	IE	LU	BE	NL	SK	PL	ES	EL	FI	CZ	UK	LV	HU	AT	SE	EE	CY	MT	SI	Totalt ³⁶	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ³⁷	Andel 02-06 ³⁸	Förändring
Livsmedels- och jordbruksprodukter	9	17	13	20		5			6	23	2		2		1	2	4			4	3					111	54	57	11%	11%	6%
Miljö, förpackning	16	2						1	4	4										1						28	11	17	7%	10%	53%
Byggnad och anläggning	24	5			1				1			1	1							6						39	19	20	5%	5%	4%
Diverse produkter		1	5			2	2		1		2						1		1							15	8	7	8%	5%	-38%
Energi, mineraler, trä		6							1	1			2								5					15	5	10	4%	5%	18%
Mekanik	3	1		3		1			1	1		2	1	1	2			1								17	7	10	3%	4%	49%
Kemiska produkter		2	10							8			2	2			1				3	2				30	27	3	19%	3%	-84%
Telekommunikation	5	4							1																	10	3	7	1%	2%	167%
Transport	2		2						1	4							1									10	3	7	1%	2%	157%
Hem- och fritidsprodukter										1										1						2	1	1	3%	1%	-43%
Informationssamhällets tjänster						1																				1	0	1	0%	1%	
Läkemedelsprodukter	1	9							1																	11	10	1	11%	1%	-90%
Hälsa, medicinteknisk utrustning		1							8																	9	9	0	43%	0%	-100%
Totalt	60	48	30	23	1	9	2	1	25	42	4	3	8	3	3	2	7	1	1	20	5	0	0	0	0	298	157	141	6%	5%	-12%
Antal DU 98-02	22	25	18	11		7	0	0	18	28			3	1	1		1			18	4					157					
Antal DU 02-06	38	23	12	12	1	2	2	1	7	14	4	3	5	2	2	2	6	1	1	2	1	0	0	0	0	141					
Andel 98-02	7%	12%	7%	8%		23%	0%	0%	10%	6%			3%	2%	1%		0%			5%	3%					6%					
Andel 02-06	13%	8%	8%	8%	8%	7%	7%	7%	6%	5%	5%	4%	3%	3%	3%	3%	2%	2%	2%	1%	1%	0%	0%	0%	0%	5%					
Förändring	75%	-33%	13%	3%		-67%			-45%	-9%			10%	45%	196%		432%			-81%	-80%					-12%					

³⁶ Totalt antal detaljerade utlåanden innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter per sektor, 1998 – 2006.

³⁷ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåanden per sektor.

³⁸ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåanden per sektor.

8.4.3 Ömsesidigt erkännande - certifiering/provningar

Sektor	DE	ES	NL	UK	IT	BE	SE	DK	FI	AT	PT	FR	EL	IE	LU	EE	CY	LV	LT	HU	MT	PL	SI	SK	CZ	Totalt ³⁹	DU 98-02	DU 02-06	Andel 98-02 ⁴⁰	Andel 02-06 ⁴¹	Förändring	
Byggnad och anläggning	9				1		2		1			1														14	4	10	1%	3%	146%	
Diverse produkter						1																				1	1	0	1%	0%	-100%	
Energi, mineraler, trä			1	2																						3	3	0	3%	0%	-100%	
Hem- och fritidsprodukter			2																							2	2	0	5%	0%	-100%	
Hälsa, medicinteknisk utrustning																										0	0	0	0%	0%		
Informationssamhällets tjänster																										0	0	0	0%	0%		
Kemiska produkter			1																							1	1	0	1%	0%	-100%	
Livsmedels- och jordbruksprodukter		1	3					2																		6	5	1	1%	0%	-80%	
Läkemedelsprodukter																										0	0	0	0%	0%		
Mekanik	1			3	4	3	1			1	1															14	14	0	6%	0%	-100%	
Miljö, förpackning																										0	0	0	0%	0%		
Telekommunikation				1																						1	1	0	0%	0%	-100%	
Transport	2		1					1	1	1																6	6	0	2%	0%	-100%	
Totalt	12	1	8	6	5	4	3	3	2	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	48	37	11	1%	0%	-71%	
Antal DU 98-02	3	0	8	6	5	4	3	3	2	2	1	0	0	0	0											37						
Antal DU 02-06	9	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11						
Andel 98-02	1%	0%	2%	2%	4%	2%	2%	1%	2%	1%	3%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%						
Andel 02-06	3%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%						
Förändring	204%		-100%	-100%	-100%	-100%	-100%	-100%	-100%	-100%	-100%																-71%					

³⁹ Totalt antal detaljerade utlåtanden innehållande anmärkning på bristande ömsesidigt erkännande av produkter per sektor, 1998 – 2006.

⁴⁰ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

⁴¹ Andel i procent av antalet anmälningar per sektor i förhållande till antalet detaljerade utlåtanden per sektor.

9 Bilagor

9.1 Bilaga 1, Definition av sektorer

Den uppdelning i sektorer som gjorts i denna utredning följer av den som används av kommissionen vid klassificeringen av de tekniska föreskrifter som anmäls enligt direktiv 98/34/EG. Kollegiet har inte tillgång till de kriterier som kommissionen utgår från då man klassificerar anmälningarna. Vid en kontroll av anmälningarna och dess klassning verkar det dock inte finnas några vattentäta skott mellan sektorerna. T.ex. har kommissionen klassat föreskrifter om spelmaskiner både inom sektorn hem och fritidsprodukter och inom sektorn mekanik. Med anledning härav har kollegiet som vägledning listat de vanligast förekommande områdena för reglering under respektive sektor.

- **Livsmedels- och jordbruksprodukter** – *livsmedel* märkning, gränsvärden, testmetoder *jordbruksprodukter* testmetoder, smittskydd, ekologisk odling och GMO. Denna sektor omfattar även regler för fisknäringen samt husdjursuppfödning.
- **Telekommunikation** – teleterminalutrustning, radiosändare/mottagare och radiofrekvenser.
- **Transport** – krav på fartyg, båtar, bilar, lastbilar, flygplan, tåg etc. men även krav på vägskyltar, vägräcken.
- **Byggnad och anläggning** – byggnormer, konstruktionskrav, specifikationer.
- **Mekanik** – tryckkärl, mätinstrument, hissar, brandsläckare, vågar, elektriska apparater och stickkontakter.
- **Miljö, förpackning** – avfall och avfallshantering, växthusgaser, retursystem, ekologisk märkning, miljöavgifter, producentansvar.
- **Kemiska produkter** – fyrverkerier, rengöringsmedel, kemiskt behandlade produkter, giftiga leksaker, hantering av farliga ämnen och märkning av dessa och växtskyddsmedel.
- **Läkemedelsprodukter** – självförklarande men även regler om DNA-tester.
- **Energi, mineraler, trä** – eldistribution, alla sorters bränslen, kraftvärmeverk och fjärrvärme.
- **Hem- och fritidsprodukter** – lotterier, spelmaskiner, karuseller, lekplatser, möbler och textilier.
- **Hälsa, medicinteknisk utrustning** – regler till skydd för folkhälsan tex. rörande tobaksprodukter och reningsanläggningar samt alla regler om medicintekniska produkter.
- **Informationssamhällets tjänster** – elektroniska signaturer, elektroniska certifikat och elektronisk handel.

9.2 Bilaga 2, Förkortningar och begrepp

Medlemsstater	De 25 länder som var medlemmar i EU 2006
EES-länder	EU:s 25 medlemmar samt Norge, Island och Liechtenstein
98/34-länder	EES-länderna samt Schweiz.

Belgien	BE
Cypern	CY
Danmark	DK
Estland	EE
Finland	FI
Frankrike	FR
Förenade Kungariket	UK
Grekland	EL
Irland	IE
Island	IS
Italien	IT
Lettland	LV
Liechtenstein	LI
Litauen	LT
Luxemburg	LU
Malta	MT
Nederländerna	NL
Norge	NO
Polen	PL
Portugal	PT
Schweiz	CH
Slovakien	SK
Slovenien	SI
Spanien	ES
Sverige	SE
Tjeckien	CZ
Tyskland	DE
Ungern	HU
Österrike	AT